

53053

11/10

Komédia

Szerkeszti:

Kardos ~
~ István

ELVÁRTA
KARDOS ISTVÁN
1910. FEBRUÁR 10.

118.

Előfizetőknek szétküldesét engedelm.

Várady Tilly
Éva és a férfiak
(Magyar kincsek)
1910. évi 2. kötet

1910. FEBRUÁR 10.

III. évfolyam.

Ára 4 kor

10. szám

DOBROVITS MÁRTA és TARNAY GÉZA
Faust — Városi Színház Papp Rezső felv.

Komédia

Megjelenik minden csütörtökön. Egyes szám ára 4 korona.	Színházi, zenei és művészeti hetilap. Szerkeszti: KARDOS ISTVÁN.	Szerkesztőség és kiadó- hivatal: VI. TERÉZ-KÖRUT 24/a.
---	--	--

Buda, anno 1862. március 5.

Gróf Szécheny István halála évfordulóján a budai Népszínház, amelyben Molnár társulata játszik, színrehozza a „Végrendelet”-et. Az utolsó felvonás után a függöny hirtelen felemelkedik, a színen hatalmas ravatal áll, rajta e fölírás: „Magyarország nem volt, hanem lesz!” A színházban jelenlevő osztrák tisztek között valóságos pánikszerű ijedelem vesz erőt, mert jelen van Pálffy is, a kormányzó. Másnap megjön a szigorú írás, hogy amennyiben a színház föl nem hagy a folyton ismétlődő nemzeti tüntetésekkel, a játszási engedélyt megvonják, tagjait pedig lázítás miatt börtönre vetik.

Műpártolás

Nagyon kedves, régi szó ez, olyan, amelyik mintha megszimogatná az embert, mikor rágondol.

Hát először is azt jelentette a műpártolás, hogy a helybeli gimnázium tizenötévnél idősebb növendékei csokrot — esetleg a hónap elején koszorut — küldenek a szőke primadonnának, akinél bájosabb Nebántsvirág egészen bizonyosan nincsen még talán a londoni Covent Garden színházban sem. A csokrot mindég a legtekintélyesebb osztálytárs választja ki és ugyanő nyújtja át a művésznőnek, miközben a szíve oly hangosan

vér, mint a hegedük pizzicattója a zenekarban... Jelentette továbbá a zsöllyebérletet is. Ezt úgy kell érteni, hogy a társulat megérkezése előtt egy héttel hosszuhaju, malaclopóköpenyegés és szerfelett világfájdalmas arckifejezésű ifju jelent meg a korzón, nemkülönben a cukrászda terraszán és egyáltalán nem titkolta, miszerint ő Bajtélky Olivér, az érkezendő műintézet titkára. Ezután hosszabb fejtegetés következett Bajtélky úr részéről, melyben a hazai színészet jelene és multja, továbbá a társulat, mint a művészet felkent

papjainak gyülekezete, valamint a honfitársak áldozatkészsége vajmi gyakran fordult elő. E fejtegetések végére érven, Bájtelly Olivér nem mulaszthatta el felkérni a jelenlevőket zsöllyebérleteik megváltására, mely összeg készpénzben és természetesen előre volt értendő és fizetendő... Aztán itt volt a jutalomjáték. Ez meg úgy volt, hogy háromhetes működés után a direktor arca igen elkomorodott, mert az egész nézőtér hitelezőkkel volt tele. A társulat abból élt, hogy a tagok nagyrésze a helybeli családokhoz volt ebédekre hivatalos. Végre elkövetkezett az az időpont, amikor sem a hazai színészet jelene és multja, sem a társulat, mint a művészet felkent papjainak gyülekezete, sem pedig a honfitársak áldozatkészsége nem volt elegendő arra, hogy a direktor kifizethesse ama két krigli pilsenit, amelyet a karmester társaságában előadás előtt elfogyasztani szokott. Erre következett a primadonna vagy a hősszerelmes jutalomjátéka. Előbbi esetben a „Szép Helená“-t, utóbbiban a „Haramiák“-at üzték műsorra. A közönség minden helyet elővételben vett meg, alkalmassint afeletti örömeiben, hogy Bájtelly

Olivér a következő héten már másik városban tartja ellenállhatatlan szónoklatát a zsöllyebérletek ügyében... Azután, ha még méltóztatnak emlékezni az éjjeli zenékre, ez is műpártolás volt. Ez meg úgy ment végbe, hogy a helybeli tisztikar éjfél után három órakor felzavarta a Magyar Király-kávéház billiárdasztalairól a cigányzenekart, amely azon időben Macska Gyura vezetése alatt állott és fölnyaláboltatva a hangicsáló szerzőszámokat, szép csöndben felvonultak a kiszemelt művésznő ablaka alá, hol is a még mindég alvó zenekar kissé hamisan eljátszotta a „Csak egy kislány...“ kezdetű népdalt, majd azt, hogy: „Nyisd ki babám...“ Erre a művésznő szobájában egy gyufaszál szikrázott fel sercegve, a banda tuszt huzott, a göndörhaju főhadnagy pedig elragadtatásában kettétörte — hitelbe — Macska Gyura vonóját...

...Hová lettek a csokrok, hová tűnt Bájtelly Olivér zsöllyéivel, kinek játszanak jutalomjátékot és mi lett a Magyar Király-kávéház zenekarából?...

Szegény műpártolás... Kár érte.

Gaál Andor.

Nyárai Antal meghalt

Néhány nappal ezelőtt, amikor halálhírért vitte szét a szél, nagyot kacagott. — Akkor engem nem ismertek — mondta, — ha azt hiszitek, hogy engem olyan könnyű elvinni a földről. Ránevetett a halálra és nem ijedt meg tőle. Azután eltelt néhány nap, sok-sok fájdalom, néhez betegség és Tóni meghalt.

Kemény a szó, megvágja szívének, amikor leírjuk, Tóni, Nyárai Tóni meghalt, elment közülünk, mint más közönséges halandó. Egy este, vagy egy éjszaka, szóval vak sötétben, hogy senki se lássa, elment csendesen és most, amikor körülnézünk ebben a nekünk annyi bánatot adó életben, Tónit seholsem találjuk.

Az élete? . . . Szinig változat, gyógyás, pompa, gondtalanság és vándorlás. Ma még Aradon ül a Fehér keresztben, holnap már Debrecenben a Bikában, azután egy nap Pesten, a New-Yorkban, majd Kolozsvárott a Mátyás Királyban, az sem csoda, ha este Kassán mulat a füstösképű cigányokkal, reggel már Pozsonyban óvja magát a szélről. Így sebtében, lázasan és telve életkedvvel utazik ide-oda a vasgözössel; mindenütt ismerik, mindenütt szeretik. A színházak bársonyszölyéiből és falócaírók egyaránt lármás tapsorkán köszönti Tónit, a magyar színművészet nagyszerűségét.

Amíg élt nem kérdeztük, most, hogy meghalt nem kutatjuk, hány

éves volt. Husznál idősebb, hatvanál fiatalabb. Lehet, hogy huszonegy, de nem bizonyos, hogy nem ötvenkilenc. A nagyapóknak és gyerekeknek egyaránt jóbarátja, kenyeres cimborája. Örök vidámság játszik az arcán, jókedv, derű; mosolygással ébred, kacagással alszik. Sohasem szomorú, a bánatot nem ismeri még hirtől se.

Valamelyest idegennek tetszik a gondolat, hogy Nyárai Tóni meghalt. Néhány héttel ezelőtt, még közöttünk járt vasegészséggel. Most nehéz elhinni a szomorúságot.

Ermete Novelli, a nagy olasz színész jó barátja volt. Szerették és csodálták egymást. A két művész nagyszerűen megfért egymással. Novelli Nyárait, Nyárai pedig Novellit tartotta a világ egyik legnagyobb művészenek. Mindakettőnek igaza volt. Novellinek is, Nyárainak is.

Most mélyárku arca kisimult és ragyogó szemében kialudt a mécses. És mégis, mintha még mindig világítana parazsa. Olyan nehéz Tónit elfeledni . . .

Hasábokat tudnánk írni róla, a nagy művészről, az utolsó magyar bohémról. Oldalak telnének meg kiváló tehetségének méltatásával. Az is elég azonban, ha csak azt írjuk meg róla, hogy annyi barátja soha senkinek nem volt még, mint a mi boldogult Nyárai Tóninknak ezen a földön.

Nyárai az utolsó bohém

Papp R. felv.

Éva és a férfiak a Magyarban

Kardos Andor drámájának bemutatója

Nagy szenzációja van a Magyar-színháznak. A Sasliók és a Tűzpróba állandó táblás házai után új szerző darabja került műsorra, amelynek írója érdekes, személyiségénél és maga a darab tartalmánál fogva kétségen kívül ezidei legnagyobb sikere a Magyar-színháznak. Hónapok óta beszélnek a Magyar-színház színészei, hogy a színház újdonsága egyik kedvelt kollegájuk, a kitűnő Kardos Andor 3 felvonásos színjátéka lesz, aki megunva a színészi babérokat, mint szerző lép a közönség elé. Színész-szerző nálunk nem valami nagy ritkaság, a múlt század hatvanas éveinek legnagyobb költői Szigligeti, Tóth és Egressy is mind egy-személyben színműírók és színészek voltak, akik mindkét minőségükben is arattak nagy tapsokat az akkori közönség előtt. Manapság is több színészt ismerünk, akiknek nevei igen jól hangzanak mint szerzők a színházak irodáiban. Több kabaré színészünk, sőt egy népszerű énekes-bonvivantunk szerzeményei örvendenek a színpadon, nagy népszerűségnek. Kardosról is régóta köztudomásu, hogy színészpályája mellett is jelentős sikereket ért el irodalmi munkásságával. Több kitűnő operettlibrettó, közöttük a *Kóristalány* szövege is az ő kezéből származik és ami a legérdekesebb, darabjainak legnagyobb része idegen nevek alatt jött ki, mert a színházak igazgatói valami érthetetlen ellenszenvből lehetetlennek tartották, hogy egy színész a színpadon mint író is megszólalhasson sikerrel. Sok harc után Kardos elhatározta, hogy szakít pályájával és végleg az irodalomnak szenteli magát. Benyújtotta tehát az *Éva és a férfiak* c. darabját és nyomban megvált a Magyar-színházról, ahol annyi sok kitűnő alakítás fűződött nevéhez.

Az igazgatóságnak az első elővadásakor megtetszett a színjáték és hogy a „kollega” darabja mindjárt a családban maradjon, szintén színészre bízta a rendezést, a kitűnő Tarnay Ernőre.

*

Igazi színészpremier volt az *Éva és a férfiak* péntek esti bemutatója. Mindenki, aki csak tehette eljött, hogy megnézzen egy jó darabot, amelyet színész írt. A színészkollegái közül, aki csak ráért, megjelent az előadáson, hogy részt vegyen Kardos sikerében. Írók, színpadi szerzők és művészek töltötték meg jóforman az

Gellért, Simonyi

Papp R. felv.

Patika — Belvárosi Színház

Magas Béla

a Madách Színház napokban elhuuyt kiváló tagja

egész földszintet, minha csak a *Fészek* klub valamilyen nagygyűlése lett volna, amikor szétcsapódott a függöny és megkezdődött az előadás.

A kitűnő színjáték ötletes meséje arról szól, hogy a fiatal *Róbert* bárót (*Törzs*) esküvője napján súlyos autószerencsétlenség éri, amely teljesen bénává teszi. Két hosszú esztendei gyötördés után a báró fiatal feleségét *Évát* (*Várady Ily*), aki egész viruló fiatalságával férje betegágyához van láncolva — a régi szerelem jogán magának követeli Péter gróf (*Uray*) és már-már magáévá teszi az asszonyt, amikor a férj egy szerencsés operáció után frissen és egészségesen tér vissza az elhagyott családi fészekbe. Most megindul a két férfi között a harc az asszonyért, *Éváért*, melyben végül is a férj győz és a boldog pár megkezdí második igazi nászát.

A színház ezt az ötletes cselekményű és kiforrott színpadi rutinra

valló háromfelvonásost igazi művészi keretekbe vitte színpadra. *Törzs Jenő* a férj szerepében önmagát multa felül, a kedves *Várady Ily*, *Várady Antal* leánya és *Várady Aranka* huga, gyönyörű megjelenés a színpadon, finom és fölényesen kedves színésznő. Bájos kis házaspárt adtak a szép *Andorffy Ida* és a szőke *Vándory Gusztáv*, akik oly nagyszerűen játszottak, mint az életben sem különben. *Andorffy Ida* a második felvonásban — amely különben a darab legjobb része — nagy nyíltszíni tapsot kapott. Az előadás szenzációja azonban a kitűnő *Vágó*, aki *Nicholson* professzor szerepében egy olyan jószágos és gorombán kedves doktor bácsit alakított, amelyhez hasonlót már rég nem láttunk. Amint megjelent a színpadon, már is tapsoltak neki. *Z. Molnár László Kellner* ur szerepében pompás humorral játszott meg egy lezüllött figurát, míg *Uray Tivadar* mint udvarló, szép *Derblay-Fülöp* szakállával egyszerűen hódító jelenség volt. Kisebb szerepekben: *Réthey* és *Simon Marcsa* adtak egy-egy pompás karakterfigurát.

A kitűnő *Tarnay Ernő*, a rendező ugyancsak kitett magáért. Ha már nem játszott, legalább megrendezte jól a darabot . . .

Előadás után a boldog szerzőhöz csak úgy tódultak a gratulálók. Az egyik csoportban megszólalt egy színész:

— Nagyszerű író ez a *Kardos*, mit szóltok hozzá?

— Az semmi — vágta vissza az ötletes *Karinthy* — hát még milyen jó színész . . .

Biztosan sikere lesz *Kardosnak*, ha az írók azt állítják róla, hogy jó színész és a színészek, hogy jó író.

IRÓGÉPET

szállít, vesz, becserél,
szakszerűen javít

ECKSTEIN GYULA, IV. Párisi-u. 1. l. em. Tel. 126-06.

Angyalok kara
Faust — Városi Színház

Gárdonyi felv.

A »Faust« főpróbáján

Ferenczi Frici összeszidta Mephistót

Délelőtt tizenegy óra. A Városi Színház kiskapuja kezd benépesülni, mindinkább nagyobb lesz a forgalom. Színészek, színésznők, színinövénydek, zenekari tagok, kóristák és statiszták tódulnak befelé a kapun. Főpróba van, még hozzá nagy operának a „Faust”-nak főpróbája, ami nem kis lázba és izgatottságba hozza az egész színházat. Csapatostól sűrűlődnék és forgolódnak a portásfülke előtt, a kis társalgóban már annyira vannak, hogy belépni sem lehet. Schäffer bácsi, a portás alig tudja lebonyolítani a nagy forgalmat és mikor egy nagyobb összetorlódásnál mérgesen igyekszik rendet teremteni Simon, a helyettes, jókedvűen ajánlja:

— Hídpénzt kellene itt szedni

Schäffer, mindjárt nem lenne olyan nagy tolakodás...

Schäffer már épp a századik „lógóst” utasítja el, hogy ma nincs nyilvános főpróba, csak házi-próba, amelyhez nem lehet bemenni. De bármilyen trükköt és kifogást is ki tud védni ez ostromlók ellen, mégis akad néhány merész vállalkozó, aki nek a nézőtérre vezető vasajtó felé sikerült eljutnia. Ott éri ezután a legelső csalódás, mert a vasajtó zárva van és a kulcsokat a szigorú Tapolczai direktor őrzi, aki jól megnézi az illetőt, mielőtt beengedné.

Kezdődik a munka. Az énekesek és énekesnők öltözőikbe sietnek, a muzsikások a zenekar felé veszik lép-teiket és a disztó munkások szorgalmas csapata is a színpadra tódul,

hogyan állítsa a „Faust” első felvonásának diszleteit, a dolgozó-szobát. Csillag mester, a főügyelő százféle szaladgál a színpadon össze-vissza heverő diszletek között és majd beleütközik Ferenczi Fricibe, a rendezőbe, aki hasonló lázas munkát fejt ki, hogy minél előbb kész legyenek. Az egész izgatott és kapkodó színpadon egyedüli nyugodt ember, Szedlacsek mester, a fővilágosító, aki angol hidegvérrel próbálja ki fantasztikus világítási hatásait. Diamant, a főkelékes, egy nagy embercsontvázat cipel ijesztő koponyával, amelynek ki-fehérlenek kemény csontfogai. Dia-

mant beállítja a dolgozó-szobába a kandalló parkánya mellé a csontvázat és a tarka-barka ruhába öltöztetett kis színövendékek, akik épp most jöttek le jókedvűen a színpadra, riadtan menekülnek a csontváz elől. A kitűnő Bihari, aki Valentin ruhájában büszkén lépeget fel és alá a színpadon, bátran odalép a csontvázhoz és nevetve végigsimogatja csontkarjait:

— Nem kell félni tőle — mondja a lányoknak —, nagyon jámbor jószág. Különböző jó lesz mindegyikötöknek végigsimogatni a csontvázat, mert más-különböző nem lesztek jó színésznők...

A nézőtérben is lassan gyülekezni kezdenek a házi-próba résztvevői: színészek, újságírók. Az előbbieket kifestve, kosztümösen lopódtak le a színpadról néhány percre, míg nincs jelenésük. Egy csomóba állanak, Adler Adelina utcai ruhában Deménynyel együtt, ezután Liebel-nek öltözve a kis Gerő Erzsi, Bihari, Medveczky Bella, mint Márta, hosszú fehér köpenyegben, Mánya, a szigorú Mephisto és Lóránd, mint Wagner. Gábor József izgatottan magyaráz valamit Halmaynak, aki huszárfőhadnagyi egyenruhában nézett be a próbára — neki természetesen nincs szerepe az operában, mert a néhai szerző elfelejtett énekes és táncos komikus részére néhány betétet írni. Halmay azonban mindezek ellenére is jókedvűen mondja a körülötte állóknak:

— Mit szölközök hozzá, az igazgatóság a második szereposztásban nekem adta Mephisto szerepét...

Nagy nevetés. Ferenczi Frici izgatottan szalad a nézőtérre:

— A színpadra gyerekek!... kezdjük az előadást...

Adler Adelina és Gábor József

Faust — Városi Színház

Gárdonyi felv.

A szereplők bucsuzni kezdenek. A derék Mányai, aki feltűnően újszerű csukaszürke Mephisto kosztümben van, elmenőben még boldogan magyarázza Biharinak:

— Nézd milyen nagyszerű jelmezem van, a világhírű Baklanoff énekelte Budapesten Mephistót ebben a ruhában.

— No és miért szürke? — érdeklődik Bihari — mindenhol a világon vörös kosztümben jár Mephisto, ahol csak adják Faustot!

— Én is kérdeztem Baklanofftól, mikor itt volt nálunk — magyarázza Mányai, — hogy miért vett fel mindig csukaszürke jelmezt, mire ő azt válaszolta, hogy felfogása szerint Faust Mephistója nem ördög, akit a népszerű vörös egyenruhában képzelnek el az emberek, hanem inkább egy rossz szellem, akihez inkább szürke ruha illő mint vörös . . .

A színészek elvonulnak és kezdődik az előadás, Márkus karmester felemeli vezénylő pálcáját mire megkezdődik a gyönyörű muzsika. Faust dolgozószobájában ül és gyötrődik magában. Gábor nagyszerűen énekel, a nézőtéren áhitatosan figyelik, amint a csodás áriák mély erővel és érzéssel kelnek ajkáról.

Az első felvonás közepén egy kellemetlen incidens történt. Gábor épp a husvéti zsoltosmát énekelte, kitérta karjait és fennen szárnyalva bugja a zenekar kíséretével:

— Isten! . . . Isten! . . .

Ebben a pillanatban a zsinórpadlásról óriási robajjal egy elszabadult diszletdeszka zuhan alá, alig néhány lépésnyire tőle. Nagy riadalom a nézőtéren, az emberek felugráltnak, hogy nem történt-e semmi baja Gábornak, a zenekar hirtelen elhallgat és a muzsikások ijedten hajolnak előre, hogy mi történt. Gábor mosolyogva néz a deszkára és jókedvűen rögtönzi a népszerű áriát a Carmenből:

. . . Csak egy vonallal alább és . . .

A nézőtéren boldog megkönnyebülés, hogy nem történt semmi baj. Ám a zenekarban kissé nehezebben nyugodtak meg a kedélyek, mert alig folytatódott tovább a muzsika, már az első taktusnál izgatottan kopogta le a zenekart a szigorú Márkus:

— Ki fujt egy hamis hangot — kiabálta izgatottan a trombitások felé — mi baj van, miért nem játszanak rendesen?

— Jaj kérem karmester ur — válaszolta az egyik trombitás — úgy megijedtem, hogy még cisz helyett is físz fútam.

A második felvonás közepén, ami-

Gerő Erzsí és Bihari Sándor
Faust — Városi Színház
Gárdonyi felv.

Márkus Dezső karmester és Ferenczi Frigyes
főrendező Gárdonyi felv.

kor *Bihari* a bordalt énekelte, amelynél a szerep szerint *Lórándnak* kell át-

nyújtani egy poharat, ami a bordalhoz elengedhetetlenül szükséges — rémülten vette észre, hogy *Lóránd* hátat fordít neki és nem nyújtja a poharat. *Lóránd* biztosan elfelejtette, hogy mit kell neki most tennie és már majdnem baj történt, mikor *Bihari* hirtelen egy ügyes ötlettel énekelni kezdett:

— Ó *Wágner* én szomjas valék...

Lóránd meglepetve fordult hátra az új „betét-dalra”, amely tudomása szerint nincs benn a *Faustban*. Át nyújtotta a poharat és a bordal vidáman folytatótt tovább, ám *Ferenczi Frici* felvonás után izgatottan szaladt fel a színpadra és alaposan megszidta *Mányai* — ezelőtt *Mephistót*.

— Kérem kedves *Mányai*, maga itt azért *Mephistó*, hogy ha baj van csodákat csináljon. Miért nem varázolt egy poharat a *Valentin* kezébe...?

Mányai ijedten védekezett és mindent megígért, hogy a jövőben jól fogja viselni magát. *Frici* bácsi pedig a főpróba után boldogan mesélte, hogy milyen bátor ember ő, mert még egy *Mephistót* is össze mert szidni.

A Faust

A Városi Színház opera reprize

A Városi Színház szorgalma eredményes és értékes. Opera műsora a dalmű-gyöngyszemek egyik legfényesebbjével, *Gounod* Károly *Faustjával* gazdagodott a felújítással. A színház nemrégén felújított és műsorba illesztett *Cárménjével* kapcsolatban ugyanezen a helyen méltattuk a direktió törekvéseit, amelyek a dalművek felé komoly érdeklődéssel forduló, de a Magyar Nemzeti Opera kis méretű nézőteréről kiszorult tömegeket, az

opera-hallgatás felséges élvezetében részesítik. Ez a törekvés és az a tény, hogy egy-egy felújítás estéjén már a munkaprogrammon van egy-két opera (jelenleg *Rigoletto* és *Zsidónő*) biztosítja a színház magasabbrendű munkájának ütemét és nivóját. A Városi Színház az igazi utat találta meg ahhoz, hogy színpadán a legértelmesebb operettek mellett szépszámu operaműsor foglaljon helyet.

Kifejezetten klasszis értékek elpro

dukáltak a „vendégek”: Adler Adelina (Margaréta) — Gábor (Faust) és Bihari (Valentin). Adlert hajlékony kantilénája, bámulatosan finom pianói, igéző leányos bájossága valamennyi olyan szerep eléneklésére predesztinálják, ahol ezek a tulajdonságok alapvetők. Tudjuk, hogy *Mignon*, *Violetta*, *Micaela*, *Mimi* és most *Margaréta* felejthetetlen, parádés szerepei. Partnere: Gábor intelligens, kulturált énekben és alakításban egyaránt. Tenorista, akire jóban, rosszban számítani lehet. Bihari erős tehetségét nagy örömmel regisztráljuk és rohamos fejlődésében való hitünket bizalommal hangoztatjuk. A legnagyobb tenor-bariton szerepek éneklésére vállalkozik igen szép sikerrel. *Escamilló*ja után pompás *Valentin*ről számolhatunk be, kitartó, érces hang, amely a heroikus pathosznak igazi kifejezője és természetes játék, amelyvel a puritán, bátor, keresztény lovagot alakította. Igen kedves *Gerő Erzsi* mint *Siebel* — filigrán egyéniségének igen jól illik e szerep és erőteljes *Mefisztó Mányai* Zsigmond.

Külön fejezetben méltatjuk a színház fiatalabb tagjainak szereplését. Kisebb szerepeik is, de meg a róluk szálló jó hírek azt erősítik, hogy fejlődő énekesekben nincs hiány. Az egyik *Lóránd Lajos* (Wagner), ki igen szép csengésű bariton és a nehezebb partiek éneklésére is följötte alkalmas. A párhuzamos szereposztásban Valentint osztották ki neki és hamarosan meghaljuk őt, mint ilyent is. Mondják, hogy meglepetéssel fog szolgálni. A másik a kis *Medveczky Bella*, aki a fiatalságának hálátlan

Matány Antal

Papp R. felv.

Patika — Belvárosi Színház

szerepet, a *Schwerátlein Márta* aszszonyét komikai ügyességgel és humoros hangimitációkkal tette természetessé. *Dobrovits Márta* és *Tarnay* szép táncukkal tűntek ki.

Az előadás zenei, illetve szcénikai egységét és erejét *Márkus Dezső* karmester és *Ferenczi* főrendező biztosították.

Baján Ferenc.

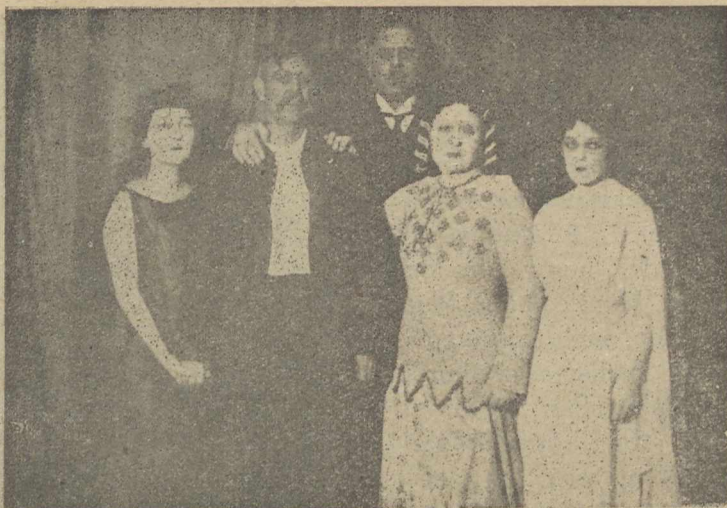
GRESHAM

ÉTTEREM

V., Ferencz József-tér 5. sz.
Gresham-palota

Telefón: 35—65 és 157—63

A főváros legelismertebb, legelőkelőbb és legtökéletesebb étterme
Intím, előkelő, meleg!
Konyhája fogalom!!!
Asztalok előzetes lefoglalása ajánlatos!

Paulay Erzs, Péthes Imre, Pekár Gyula, Jászai Mari, Bayor Gizi
A Magyar — Nemzeti Színház

Fényképeztünk a Nemzetiben

Államtitkár a függöny előtt

A Nemzeti előtt annyi ember áll, mintha egy kisebbszerű tüntetés készülné. Ennek az ellenkezőjét csak az bizonyítja, hogy a kis tömegben nagyrészt kedves pesti lányok és diágyerek várakoznak. A talányt aztán rövidesen megfjei Várkonyi Mihály érkezése, akit a csoport női valóságos harcmozdulattal körülfognak, hogy adjon autogrammot. Várkonyi mosolyog ide, mosolyog oda, alig győzi tavaszi mosolyát széthinteni rajongói felé és rendületlenül adja autogrammját. Egyszerre hosszú csengetés hallatszik belülről, amire Várkonyi bocsánatot kér, hogy így, meg úgy, be kell mennie. Várkonyi bemegy, a lányok szétszélednek, de a fiuk még mindig várnak rendületlenül, míg végre megérkezik fekete gyászruhában Bajor Gizi és Paulay

Erzsi. Ekkor újra kezdődik az offenzíva, míg aztán ők is bemennek.

Papp mester, a fotografus közben a színház előtt hatalmas masináját felszereli a háromlábú fényképezőállványra és se szó, se beszéd, lekapja a fiukat. Nagy ijedség támadt erre. A gyerekek Papp mester köré csoportosulnak és esdeklő szavakkal kérik, hogy az Isten szent szerelméért törje össze a lemezt, amelyre rálopta őket, mert ha a kép nyilvánosságra kerül és a mama megtudja, hogy ők drága idejüket mivel töltik, lesz otthon *nemulass*. Papp mesternek vajból van a szíve, a fiuk kérésére olvadozni kezd és összetöri a nagy bajokat okozható lemezt.

Bemegyünk a színpadra. Nagy sürgés-forgás, a diszletezők nehéz munka között állítgatják Pekár Gyula

gyönyörű allegóriájának a *Magyarnak* diszleteit. Az egyik diszletmunkás odajön hozzánk és gondosan figyelmeztet, hogy csendesen maradjunk, mert *Ivánfi*, a rendező, a színész szaván és a kulisszák nyikorgatásán kívül, még a légy zümmögését sem engedi meg a színpadon, előadás alatt. Meghuzódunk egy sarokban. Egymás után jönnek a szereplők kifestve, kiöltözve. *Jászai Mari*, a Nagyasszony érkezik elsőnek. *Fürgén*, fiatalosan jön, kerek jókedvvel.

— Olyan boldog vagyok — mondja — hogy újból játszhatom. Pedig már elhatároztam odahaza, hogy soha többet nem játszom. Elfáradtam én már a hosszú munkában. Itt a sok fiatal ragyogó talentum, játszanak ők.

Fédák és Rózsahegy Papp R. felv.
Szép Salamon Sári — Apolló Kabaré

Fédák, Mály, Rózsahegy Papp R. felv.
Szép Salamon Sári — Apolló kabaré

De Istenem. ennek a darabnak nem tudtam ellentállni. A most letűnt idők után, amelyből még ezernyi a keserű emlék, jól esik minden, ami magyar. Olyan boldog vagyok, repülni szeretnék — mondja — és átöleli társát, a kis Bajor Gizit, aki olyan csendesen, szinte lábujjhegyen járkel a színpadon, mint egy madárka. Aztán jön *Paulay Erzsé* és valami felől szörnyen nagy tárgyalásba merül el *Pethes Imrével*. A háztartási dolgokról beszélhetnek, mert annyit sikerül meghallanunk, hogy a krumpli és a cukorjegy a beszéd főtárgya.

Ivánfi közben rendelkezik kemény szigorúsággal, mintahogy a diszletező mondja.

— A hegyet hozza egy kicsit beljebb — mondja — a munkásoknak,

Vidor Ferike, Gózon, Mihályi Vilcsi
Grassalkovics — Apolló kabaré

Papp. R. felv.

a világosító pedig nagyon vigyázzon, nehogy a hajnal hirtelen jöjjön. Nem északi fény akar ez lenni — magyarázza — ami a vak sötétre hirtelen rámeleg, hanem egy rendes, normális virradat. A világosító egy szót sem szól, szeliden simogatja ezerkerekű gépjét, amely majd a Nemzeti színpadára csalja a hajnalt.

Szőke, az ügyelő, szalad ide-oda és idegesen keresi a viziszirénát, amely most még egyszerű fapipa, de az előadás alatt fülemüle lesz belőle. Szőke belefúj és a közönség hajlandó a főesküt letenni, hogy itt pacsirták és fülemülék énekelnek, pedig csak Szőke fujja mérgesen fapipáját.

Csengetnek. A vasfüggöny úgy háborog, mint a tenger. Aki nem jártas a színpadon, könnyen megijed. Kezdődik az előadás, Pekár Gyula gyönyörű *Magyarja*. A szimbolikus egyfelvonásos játék poézise és szárnyaló páthosza, megfogja a közönséget, amely lelkesen ünnepli az allegóriát. Tizenkétszer kihívják

a szereplőket, a tizenkettediknél már Pekár Gyula, a szerző is megjelenik a színpadon és a szereplők magukkal viszik a függöny elé. Bajor Gizi bájos pukkedlival azt mondja neki:

— Kegyelmes államtitkár ur, jöjjön ki a függöny elé.

Odabenn ezalatt már diszleteznek az Első István királyhoz, Papp mester a fotografus felállítja a szereplőket és az államtitkár urat viccesen figyelmezteti, hogy hajoljon le egy kicsit, mert olyan magas, hogy a feje kimegy a lemezből. Pekár mosolyog, közben észrevétlenül meghajlik egy keveset, de még mindig elég magas ahhoz, hogy a többi közül egy fejjel kiválják. Közben az egyik jókedvű színész elkiállítja magát: „Egy lovat egy kisebb államtitkáráért.” Ezen aztán megint elkezdenek nevetni, ami Papp mestert szörnyen mérgesíti:

— Uraim az Istenért, már benne van a lemez, legyenek csendesek!

Ivánfi rövidesen rendet teremt és egy, kettő, három, kész a felvétel.

Claire Bauroff

Claire Bauroff a müncheni Kammer-spielehaus egyik legkiválóbb táncművésznője, aki a Budapesten tartott és rendkívüli sikert aratott táncestélyét e hónap 7-én megismétli a Belvárosi Színházban.

Claire Bauroff művészetét, a táncosnő nagyszerű egyénisége teszi olyan mesterivé, amit a róla irt számtalan kritika is bizonyít. Az elsőrangú táncosnőknél jóval több tudást, rutint és lelket önt játékába. A zene ütemei önálló és külön életet nyernek az ő tüneményes és igézetes táncmozdulataiban.

Claire Bauroff

Sebestyén Géza tavasszal megnyitja a budai színházat. Sebestyén Géza a már szinte országos hírnevű Buda-Temesvári színtársulat kitűnő igazgatójának művészei hajléktalanokká váltak.

Meggyőtrött országunk egyik legjelentősebb városában Temesvárott hirdette hosszú évtizedeken keresztül Sebestyén színtársulata a magyar szót és a magyar nemzeti érzést. A kultúra legtisztább és legszentebb eszkö-

zeivel dolgozott ez a hihetetlenül szorgalmas és kedves művészcsoporthoz, amely egyike volt a legjobb vidéki színtársulatoknak. Az idegen hódítók által rabságban tartott Temesváron nem tűrik meg a magyar kultúrát és kiüldözik annak papjait is. Sebestyénék hát Budapestre jönnek és a tavasszal újból megnyitják a kitűnő Fővárosi Nyári Színházat a Horváth-kertben, amely már annyi sok nyári napon szerzett igazi szórakozást és tiszta művészi élvezetet Budapest közönségének.

Zilahi, Bérczy, Bánóczy, Petheő
Patika — Belvárosi Színház

Papp R. felv.

Magyarok Berlinben — Róbert Jenőnél

A Komédia munkatársától

Berlin 1920 március

Róbert Jenő egyike a leghányatottabb életű németországi magyaroknak. Főrendező Münchenben, igazgató Berlinben, hol tönkrement igazgató, hol egy jólmenő színház boldog tulajdonosa. De inkább azt lehet mondani, hogy a szerencse nem nagyon hű hozzá. Legutóbb a berlini *Residenz Theater* direktora és mint ilyen, egymásután hozza a magyar premiereket. Egy ember, aki évtizedek óta itt él Németországban, de sohasem tagadta el, hogy magyar ember és amit a magyar társadalomért tennie kell, azt megteszi. Sokat támadják, rengeteg rosszat irnak róla, nem egy magyar bemutatója botrányba fullad, de a végén mégis szerencséje van,

jó pénzért bérbe adja színházát másoknak, akik nem törődnek az irodalommal, de értik az üzletet és kezükben van a telt házak nyitja. Most ő nyugodtan és uri módon élhetne évi járadékából, de nem tud. Néhány heti szünet és már megnyitja új színházát: a *Tribüne*-t.

Kis terem az egész. Egy dobogó a szinpad, se zsinórpادلás, se szinpadi technika, se diszlet: a csupasz deszka, amelyen játszani kell, a tiszta kopárság, diszletnélküliség, ahol a színésznek és rendezőnek minden segítőeszköz nélkül kell illuziót keltetni a közönségben. A színház, amely alig néhány hónapja nyílt meg és amelyik rosszul megy. Róbert át-

veszi — és minő csoda ez ember hagyományos balszerencséje mellett — a színház egyszerre jól megy. Wedekind *Franziskáját* rendezi és a Wedekind-láz ide is átragad; a község tódul a színházba.

— Hála Istennek — mondja Róbert. — A *Franziska* kitűnően megy, Minden este telt ház van és azt hiszem így is lesz a jövő őszig. Ezért nem igen tudok felelni arra a kérdésére, hogy mik a tervei. A szini-igazgatónak akkor a legjobb, ha nem csinálhat terveket és ha nem kell terveket csinálni, mert nem is gondolhat bemutatóra hosszú-hosszu ideig. Így vagyok én a Tribünével.

— Egyelőre, hivatalosan még csak rendezője vagyok a színháznak, de mire cikke Budapestre ér, már direktora.

A dolog úgy történt, hogy az a két fiatalember, aki a színházat alapította, rájött, hogy kellő színházi szaktudás és tapasztalat nélkül színházat vezetni nem lehet, még ha valaki telve is van a legszentebb irodalmi ambíciókkal. Amikor nyolc hónappal ezelőtt ők megalapították ezt a színházat, expresszionista-színházat akartak csinálni. Bevallom nem tudom mi az expresszionista-színház. De láttam azt, hogy nem tudnak semmit

sem produkálni. Ők is belátták ezt és így kezdtek tárgyalásokat velem. Kihoztam nekik a *Franziskát* és láthatták az eredményt. Pedig ezt a darabot ezen a dobogón rendezni nem csekély feladat. Csak egyet mondok a technikai lehetőségekről: összesen négy lámpája van csupán a színpadon. Igaz, hogy a darabot már rendeztem hét esztendővel ezelőtt Münchenben, azóta pedig még sokat tanultam. Ezért sikerült olyan jól a darab.

— A színház alapítóinak szellemét azonban meg fogom őrizni és a Tribüne mindenkor a legmodernebb irodalom szolgálatában fog állani. Jövő héten átveszem a színházat teljesen a saját igazgatásomba és remélem, hogy a modern irodalmi köröket be tudom venni a vállalkozásba, *Reinhardt*tal tárgyalok. Ismeri az általa alapított *Junge Deutschland*-ot? Ez ma a fiatal német tehetségek központja. Eddig csak délelőtti előadásokat rendeztek, de most arról tárgyalunk, hogy a Tribüne minden este az ő műveiket játssza. A tárgyalások *Reinhardt*tal folynak ez irányban és kedvezően haladnak, úgy hogy a terv valószínűen megvalósul.

Dr. Holländer Sándor.

SZLOVÁK speciális pedikűr, manikűr intézete
IV. Türr István-u. 8. Kristóf-tér sarok
Ezelőtt 25 évig a Herzl és Liget szanatóriumban.

Szőrmeárukat és vadbőröket veszek és
becserélek, szűcsmunkákat olcsón készítek
LEBLOVITZ szűcsmester, Üllői-ut 95. Tel. J. 6-24

PINTÉR ESZTER

női divatterme, szabászati és varró szakiskolája

Telefon 57-39

BUDAPEST,
IV. Mészáros utca-ut. 5.
(Múzeum körút)

FISCHER JÁNOS

női divatszalonja Buda-
pest, IV. ker., Koronaherceg-utca 4. II.

TELEFON
29-23

Az üldözött Madách Színház

„Nyílt levél a miniszterhez és mindazokhoz, akiknek a kulturához közük van“

„Megfeszített erővel és minden tehetségünkkel álljunk a hadviseltek mellé“ — mondta a régi parlament egyik ülésén báró Szurmay, az akkori honvédelmi miniszter. Adtunk aranyat vasért, gyűjtöttünk szeretetadományokat és megtettünk mindent, hogy a nagy háboru forгатagában küzdő hősök sorsát valamennyire enyhítsük. A háboru szerencsére elmúlt, a hősök nagyrésze hazatért és most itthon azt kell látnia, hogy az akkori nagy kijelentések ígéretei maradtak, ma a hősökkel senki sem törődik és elfelejtik nekik, hogy csupasz testükkel védték meg az itthoniak nyugodalmát.

A feledésnek és a valósággal iszonyu közönynek legragyogóbb példája a Madách-Színház ügye, amelyről már annyiszor megemlékeztünk. A Madách-Színház — mint ismert — azért alakult meg, hogy a háboruból visszatért hadviselt színészeknek existenciát nyújtson. A színház a Zeneakadémiában kapott

szállást, ahol meg is voltak békésen egy ideig. Egyszerre azonban a zeneakadémiai tanároknak eszébe jutott, hogy a helyiségre égető szükségük van és zenei életünknek jövő sorsára valóságos pestises veszedelemnek vélték azt a körülményt, ha a Madách Színház továbbra is az ő jól megfizetett vendéglátásukat élvezi. Megindult hát a hajsza a harctérről hazatért katonaszínészek ellen. A Zeneakadémia a minden nyomás alapot nélkülöző kifogások egész légióját sorakoztatta fel a kis nívós színházzal szemben. Indokoltak jobbra-balra, a kultura elleni harcban hol ők, hol a színház győzött, de a harc mindenképen a kultura rovására ment. A háboruszkodás annyira kieleződött már, hogy a színház tagjai memorandumban fordultak Haller István miniszterhez, amelyben állástfoglaltak a Zeneakadémiának ellenük irányult üldözéseivel szemben. A memorandumban a többi között a következőket írják:

Nyílt levél Önagyméltósága Haller István magyar vallás- és közoktatásügyi miniszter urhoz és mindazokhoz, akiknek a magyar szinpadi kulturához egy kis közük van. Mi a harctérről visszatért, szövetségbe tömörült katonaszínészek; akkor, mikor mindenki segélyekért és minden elképzelhető címen direkt koldulási hadjáratot indított az akkori kormány ellen, nem segélyt, hanem tiszteletes munkaalkalmat kértünk, ahol tudásunk érvényesítésével tiszteletes kenyeret kereshessünk és a borzasztó háboru után elhelyezkedésre módot nyerjünk.

Ezen kérésünket méltányolva, a Zeneakadémia kistermében előadásokra, engedélyt nyertünk, mely engedélyünk meghosszabbítással az 1920. évi színházi szezon végén jár le. A társulat egy pillanatig sem kívánt kegyelemkenyéren élni, hanem amint ezt minden bemutató előadásunkat kísérő sajtókritikák igazolják, *a legelső színházak közé küzdöttük fel magunkat*, ennek dacára a Zeneakadémia igazgatósága, előtünk teljesen érthetetlen okból, vagy, hogy ugymondjuk félrema-

gyarázott presztizskérdés, ill. egyéni hiúságtól vezetve minden módon odatörekszik, hogy bennünket lehetetlenné tegyen. A Zeneakadémia vezetősége által felhalmozott kifogásokat tárgyilagos bírálat alá vonva, a következőket állapítjuk meg:

1. A Madách-Színház működésének nivója ma már kritika tárgyát nem képezheti. Művészi produkcióink létjogosultságát a hivatott kritikán kívül a budapesti Színész-Szövetség, az Orsz. Színészegyesület több ízben kinyilvánított ítélete és a magyar színpadi szerzők hivatalos állásfoglalása bizonyítja.

2. A Madách-Színház a zeneakadémia ez évi tanrendjét, munka-beosztását nemcsak hogy semmiben sem zavarja, de az operai növények vizsgaelőadásának megtarthatását műszaki személyzetünk igénybevételeivel direkt elősegíti.

3. A lakásbizottság helyszíni szemléjének megejtésekor semmi komolyabb akadályt nem talált, mely működésünket kétségessé tehetné. Evvel meg is dől minden korlát, mely igazságos ügyünk elé állítatott, mely ügy ma már nemcsak a Madách-Színház, de az egész magyar színeszet ügye.

A vidéki színészet minden erejével odatörekszik, hogy a még mindég megszállt területen magyar társulatokat helyezzen el. A Madách-Színház ügyének hullámai oda is elcsaptak és nem egy helyen indokolták meg ama idegen közigazgatási vezetők a játszási engedély megtagadását, hogy miért volna épp itt szükség a magyar színészetre, miért kellene éppen itt magyar színházat alapítani, mikor Magyarország szívében, Budapesten produktív színház feloszlását kérelmezik és ennek elrendelését kilátásba helyezik. Ez mindaz, amit mi, akiknek a játék a bőrére megy, az utolsó percben Kegyelmességed becses tudomására hozni kívánunk. Nemcsak arra hivatkozunk, hogy egész életünket a magyar kultúra szolgálatában töltöttük el, nemcsak arra hivatkozunk, hogy élénken kivettük a részünket a háború borzalmaiból és jogunk van itt élni, de hivatkozunk eddigi produktivitásunkra, amely mindenen felett indokoltá teszi azt a kérésünket, hogy bennünket a színházunkban meghagyni kegyeskedjék.

Baló Elemer 6-os közös, 18 hónap harc-téren, rokkant, Károly-kereszt. bronz- és sebesült érem.

Baróti József főhadnagy, 1 évet harctéren, 3 évet hadifogságban, 2-szer sebesülve, Signum laudis. 5-ik honvéd.

Darvas Ernő 25. gyalogezr. őrmester, 36 hónapot harctéren, kis-ezüst, bronz, 25%-os rokkant.

Heltay Andor 30. honvéd gyalogezr. főhadnagy, 3 hónap harctéren, 3½ év hadifogságban.

Iványi Antal 32. gyalogezr. gyalogos, 4 év harctéren. Károly-kereszt.

Kabók Győző 5. h. ezr. népf. főhadnagy. 53 hónap harctéren. Signum laudis.

dr. Klaniczay Gyula tart. főhadnagy, 50 hónap szolg. 33 hó harctér. Nagy és kis e. két Sig. laudis, bajor kis e., bronz, sz. é. k., seb. érem.

Lovas Imre 3 év hadifogságban, 12 hónap harctéren 6. vadászszázalój, közlegény rokkant.

Mihó László 48 hónapot harctéren, 11. h. gyalogezr. vaskorona, Károly-kereszt, bronz-érem.

néh. Magas Béla tart. főhadnagy, 50 hó szolg., 48 hó a harctéren, koronás érdemkereszt, Signum laudis.

Molnár József 32. gyalogezr. önkéntes tizedes, 9 hónap harctér, 36 hónap fogság, Károly-kereszt.

Madarász János 6. közös huszárezr. 4 évet harctéren, hadnagy. Nagy ezüst-érem, tüdő- és veselövés, rokkant.

Petrik József 30 h. gy. ezs. sz. k. főhadnagy 53 hónap harctér, rokkant. Signum laudis Károly-kereszt, sebesülési érem.

Somogyi Vilmos 22. honvéd gyalogezr. tartalékos főhadnagy, 4 hónap harctéren, ideg-sokk, rokkant, nyug. állomány.

Szentiványi Kálmán Bosnyák-Hercegovinai gyalogezr. hadapródjelölt őrmester, 42 hónap harctéren, kis- és nagy-ezüstérem, Károly-kereszt és sebesülési érem.

Wéber József 53 éves népfőlkelő, 7 hónap az orosz harctéren, megsebesült.

dr. Vitéz Miklós 31. tábori tüzérezredbeli főhadnagy, 36 hónapot harctéren, Signum laudis, Károly-kereszt.

Robiczek Zoltán 44. gyalogezr. hdj. őrmester, 9 hónap a harctéren, rokkant.

Grünwald József 52 hónap a harctéren, kis ezüstérem, bronzérem, Károly-kereszt, rokkant.

Müller József 40 hónap a harctéren, bronz-érem, Károly-kereszt, 2 szer sebesült.

Vadász István 12 hónap a harctéren, Károly-kereszt.

Weisz Jenő 41 hónap a harctéren, 9 hónap a fogságban.

Vozarik László 42 hónap a harctéren, II. oszt. ezüstérem, Károly-kereszt, 2-szer sebesült, 6 havi kórház maláriás.

Marsall István 40 hónap a harctéren.

Grotta Zsigmond,

Jergencz István 50 hónap a harctéren.

Farkas János 52 hónap a harctéren, I—II. oszt. ezüstérem, bronzérem, Károlykereszt.

Ugyszintén a nőtagok.

A Komédia munkatársa felkereste dr. Rácz Vilmost, a Madách Színház igazgatóját, aki a színház elleni hajszárol a következőket mondotta:

— A Madách színházat mult év novemberében vettem át. A Zeneakadémia tisztes tanári kara és érdemes igazgatója, Hubay Jenő már akkor megtették a lépéseket arra vonatkozóan, hogy a színház által használt kistermet adjuk vissza eredeti hivatásának. Én bebizonyítottam, hogy a kisteremben *Hegedüs Gyula* tanár ur a színház otléte ellenére is akadálytalanul folytatja előadásait, amit még elősegítettem azzal, hogy felajánlottam vizsgaelőadásokra a színház műszaki személyzetét, sőt tovább megyek, még a termet is. Hubay igazgató ur az ellenem emelt vádak során felhossa, hogy én tisztára üzleti szempontból ragaszkodom a színházhoz. Erre vonatkozóan csak az az egy szomorú megjegyzésem van, hogy a Madách Színházra eddig körülbelül 200.000 koronát fizettem rá a mai konjunkturák között s ha én a színházamat védem, ezt csak azért teszem, mert nem akarom koldusbotra juttatni azokat a színé-

szeket, akik a csatatér ezernyi szenvedéseiből jutottak jobb sorsra. *Abban a pillanatban kimegyek a színházból, mihelyt tagjaimnak megélhetést biztosítanak. Vesszen el a pénzem, de a hadviselteknek nem szabad szükségét látniok.*

Mindezeket elmondtam illetékes helyen is, a miniszteri végzés azonban mégis megjött, hogy át kell adnom a színházat. Erre a lakbérletibizottsághoz fordultam, amely a helyszini vizsgálatot rendelte el. A vizsgálat megejtése után úgy ítélkezett, hogy a színház, a Zeneakadémia helységében marad a szezon végéig. A helyszini vizsgálaton sajnálatos incidensem támadt, Nagy Árpád miniszteri tanácsossal és Szendy Árpád zeneakadémiai tanárral. Mindkettővel azonban békésen elintéztem az ügyet.

— A lakbérleti bizottság határozata ellen a Zeneakadémia fellebezett és a tárgyalást megelőző időben, Hubay küldöttséget vezetett Haller kultusz-

miniszter urhoz, akinek tudomására adván azt a különös elhatározását, hogy ha a Madách színház megmarad az Akadémia helyiségében, ők nem tanítanak tovább. Tisztán láttam, hogy az egész hadjárat a tanárikar hiuságának a következménye. A tanár urak megbántva érzik magukat azért, mert kérésük teljesítetlen maradt. Ezzel szemben az önérzeten nem esett csorba akkor, amikor a magyar állam tulajdonát képező Zeneakadémia helyiségében semmiféle kulturát sem szolgáló előadásoknak adtak helyet,

A Lakásbizottság tárgyalásán a Zeneakadémia képviselője Sefcsik államtitkár és Hubay jelentek meg. A tárgyalás elején Bálint bíró ur a helyszíni vizsgálatkor elején elkövetett perrendellenes magatartásomért tíz napi elzárásra, vagy 200 koronás pénzbüntetésre ítélte. Kijelentettem, hogy a bírósággal szemben tanúsított magatartásomat a legőszintebben sajnálom, a Zeneakadémia tanáiraival szemben azonban fenntartom szavaimat. Hubay Jenő a tárgyaláson azt a csodálatos kijelentést tette, hogy Budapest színészhiánya van, ha tehát színházamat megszüntetik, bő alkalom nyílik még existenciájuk biztosítására. A Lakásbizottság a felek meghallgatása után ítéletet hozott, és pedig olyan értelemben, hogy a színháznak április elsején el kell hagynia a Zeneakadémia épületét. Tagjaim erre felkeresték az ügy referensét, Nagy Árpád miniszteri tanácsost, majd Haller István kultuszminisztert, aki előtt Vitéz Miklós művészeti igazgató fejtette ki azokat a körülménye-

ket, amelyek szerint a Madách színház tagjai kenyér nélkül maradnak, ha az állam ridegen elzárkozik kérésük teljesítése előtt.

Eddig tart dr. Rácz Vilmos nyilatkozata. Ehhez nekünk már kevés szavunk van, ha csak nem akarjuk elismételni, ki tudja hányadszor azt, hogy kicsinyes és a mai forgasztagos időkhoz egyáltalán nem méltó törekvésekkel nem lehet megállítani a kultúra fejlődését. A Madách színház tagjai, alig egy-két kivétellel, odakünn a lövészárokban bátran állottak akkor, amikor a Zeneakadémia nagyrabecsült tanári kara idehaza fontos kulturmunkát végzett. A frontokon már nem dörögnek az ágyuk, a katonák hazajöttek. A tanár urak tehát ahelyett, hogy méltatlan eszközökkel akarnák a Madách színház tagjainak munkásságát meggátolni, ölekezzenek velük össze és vállvetett munkával segítsék előre az agyonhajszolt magyarság kulturáját.

A Royal Orfeum és a Royal Kabaré művészei és műszaki személyzete kedves ünnepséget rendeztek Nemes Eleknek, a színház szabójának 25 éves szabásművészi jubileuma alkalmával. A banketten Zerkovitz Béla, Virágh Jenő és Radó Sándor köszöntötték fel az ünnepeltet, ki szép beszédben, könnyekig meghatva mondott köszönetet jóleső kedvességükért.

METROPOLITAN

NYOMDAI MŰINTÉZET

BUDAPEST, VI., KIRÁLY-UTCA 106. SZ.

NYOMTATVÁNYOK
IZLÉSES KIVITELBEN

A legfinomabb hentesáru különlegességek.

BALOGNÉ

fűstölthús és csemegeáru lerakata
Teréz-körút 8.

Az Andrássy-uti fasorban a köröndtől a milleniumi emlékgig fehér fejkötös dadák tologatják az apró gyerekkocsikat, friss tavaszi szél fujdogál a tó felől, ahol a csónakházban már a rokkant szandolinokat tatarozzák az új szezonra. Vidám sétálók lármája hallatszik a Stéfaníá-utról, a liget is kezd benépesülni, szóval minden jel arra mutat, hogy itt a tavasz. Megnyílnak a ringlispilek és a fantasztikus, mutatványos bódék, ahol potom pénzért látható öt világ-rész összegyűjtött csodái, a cirkusz, a barlangvonat, a csodapók is szorgalmas munkába kezd és végül a ligeti színházak is lassankint megnyitják kapuikat, amellyel azután hivatalosan is megkezdődik az új vurstli-szezon. A liget színházai abban különböznek városi kollegáiktól, hogy amikor azok az idény vége felé közelednek és sóhajtván emlegetik azt a bizonyos szezonvégi darabot, a ligeti színház direktora ekkor kezd csak bele a színház műsorának megtervezésébe.

Nagy sürgés-forgás van a ligetben. Az Állatkertől kezdve egész az Angol-park külső részéig mindenütt építenek. Bontanak, emelnek, mázolnak és alakítanak épülecsoportokat és bódékat köröskörül, friss festék- és málterzsag érzik a levegőben. Az egyik körhinta már javában működik, friss verkli szó zörög a hinták mögül, a külsejét azonban rendületlenül építik tovább. A dagadt arcú pofozóember, aki a politikai viszonyoknak meg-

felelően hol Nikita, majd Miklós-cár, azután hosszabb szünet után Tisza Pista, majd Vilmos császár, utóbb Károlyi Mihály és végül Kun Béla néven örvendett osztatlan népszerűségnek, kissé mélabusan várja a vendégeket. Mellette egy új pavillont

A cimfestők

emelnek, vagy hat-hét munkás rakja a téglát és a máltert a rendetlenül felállított deszkák között. Előtte magas létra tetején egy cimfestő, aki büszkén mázolja a liget legújabb mutatványos szenzációjának címét egy széles bádog-táblára, amely a következőképen hangzik:

„La tindi la tandó”.

Megkérdeztük az ifjú festőművészt, hogy mi az ördög lehet az a furcsa felírás, mire ő rejtelmesen válaszolta:

— „Nem vagyok bolond elárulni. Ez a mutatóvány lesz a legszenzációsabb a nyáron az egész ligetben. Én vagyok a társa az impreszáriónak.

A legelső színház, amely a ligetben kinyitott, a *Magyar Szinpad* volt, amely már néhány hete játszik a vurstliban. A Feszty-féle körkép mellett van a szinpad helyisége, amely a legnagyobb és aránylag a legjobb is a ligeti színházak között. Csinos

Az előadás

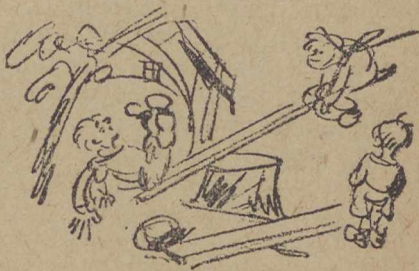
szinpadja és nagy nézőtere van, telirakva székekkel és padokkal vegyest, ahol a kora tavaszi publikum, amelynek legnagyobb része katonákból és véletlenül odatévedt mindenféle foglalkozású emberekből verődött össze, csendesen figyeli a játékot. A direktor az ajtóban állva nézi a „ritka” szép házat, mert bizony nagyon kevesen vannak.

A függöny szétcsapódik és a sugólyuk mögött megjelenik egy középtermetű fiatalember, Garay Jánosnak hívják és a szinlap szövegét idézve, ő az, aki: „a konferanszié szerepét látja el”. Néhány szellemes mondást ad le, amit a közönség hálásan megtapsol. Utána udvariasan meghajol és visszavonul. Kezdődik az előadás.

Egész jó műsor van a Magyar Szinpadon. Az ember el se hinné, hogy egy előadásban *Berczik Árpád*: „*Paraszt kisasszony*” című háromfelvonásos népszínművet, *Karinthy*:

„*Büvös szék*”-ét adják magánszámokkal tréfákkal együtt. A színészek is meglátszik, hogy becsületesen és komolyan igyekeznek. Egész tiszteséges előadást produkálnak és igaza volt az igazgatónak, aki előadás után büszkén mondotta: — „Uram!! A Magyar Szinpad *kultúr helye* a ligetben”.

A városligeti aranyifjúság kedvelt szórakozó-helye a Magyar Műszinkör is kezd éledezni a Hermina-ut sarkán, vagy amint hirdeti a *játéktér* mellett. Frissen ragasztott plakátok borítják el a falakat és a faépület tetején már vigan lengeti a szél a magyar zászlót. Bent a nézőtérrel hangos kopácsolás zaja hallatszik ki, amint a szinpadot tatarozzák és javítják. Javitásra azonban nemcsak a szinpad, hanem inkább a nézőtér is rászorul, amelynek ülései nagyon is megrökkantak a múlt nyár vasárnap délutáni rohaiban: Kint a plakátok büszkén hirdetik, hogy nyílik már a Műszinkör amely többek között: *minden osztálynak megfelelni törekszik*, természetesen harmadik és negyedik elemítől lefelé is, sőt a tavalyi kedvezmény most is érvényes lesz, mi-

Csendélet

szerint az előadások kedvezőtlen időben is megtartatnak, azonkívül belépni bármely percben lehet,

A szomszédságban az ifjabb Sziklayék, a szegény Sziklay Cornél ősi rezidenciájában nagy dolgokra készülnek. Ugy látszik veszedelmesnek ígérkezik a konkurencia, mert serényen folyik az építkezés. A Kis Szinkört alakítják

át. Colosseum lesz az új neve és az új tulajdonos, Sziklay fia, minden eddigi ligeti méreteket felülmúló áranyokban építteti újra a színházat. Kívül nagy lépcsőzetes feljárót és magas oszlopokkal ellátott bejárót építenek, bent ezalatt a színpadot formálják át. Az új direktor Verne Gyula regényeket fog adni dramatizálva. Az első „Grant kapitány gyermekei” lesz, a második „Nemo kapitány”, elsőrendű színészgárdával. A színház a modern színpadi technika minden vívmányával fel van szerelve, úgy hogy nagyszerű előadásokra van kilátás.

A Scala színház körül minden csendes, semmi készülődés sincsen itt, ami azt mutatná, hogy terveznek valamit az új szezonra. Mit volt mit tennünk, meglátogattuk az utolsó ligeti színházat Feld Matyi műintézetét kint a liget végén. Az ő színháza a ligeti végvárak határán van, biztosan azért, hogy aki valahogy kikerült a többiek elől, holtbiztosan

Matyi várja a szezon

beletévedjen az övébe. A színházban épp az „Ali baba és a negyven tündér”-t adták, Feld Matyi negyvenegyediknek a bejárónál állt és a befeleigyekvőket nézegette.

— Hogy van megelégedve a kö-

zönséggel, direktor ur? — érdeklődtem.

— Megelégedve a közönséggel? — válaszolta mélabusan. — Hát van nekem közönségem?... — szólt és azzal gyengéden belökött a nézőterre...

Kaszanova elment

Obeliszk Nyárai Antalnak

*Hints gyászvirágot szende napsugár,
tavasz leánya, hints el gyászvirágot
a Köruton, amelyet úgy imádott,
mert Kaszanova most már messze jár.
Fülébe finom angyaldal csilingel,
a felgyürt gallér és kócos cylinder
eltűnt örökre, nem jön vissza már.*

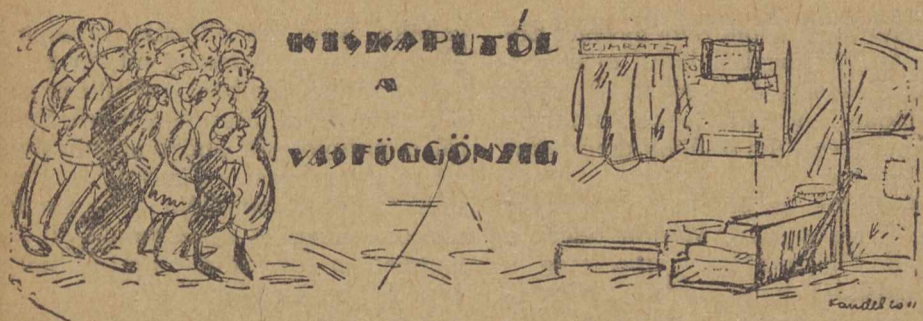
*Kihunyt örökre lázas két szeme,
két testvér csillag lelke boltozatján,
a mosoly sápadt fénye nem gyul ajkán,
szívét a halál halkan tépte le.
Gyászolj, körut és gyászolj, minden utca,
szép nők után nem fordul soha vissza
a szerelemnek álomhercege.*

*És gyászolj, Színpad szeretője, te
hű kedvese jeges fuvalmu sirig,
kinek a csókján bibor-rózsa nyílik
s aranyba csendül taps: zengő zene,
zokogi fel, Színpad, szürke hajnalórán
királyod siklik Káron halk hajóján,
a könnyeidet küldjed övele.*

*És gyászolj, lantom, halkan, végtelen,
már égi hölgyek várják őt virággal
és várja égi csók, kuland, gitárdal,
már Kaszanova jár az égbe fenn.*

*Menny színpadán ég csillagezrű villany
és emlékére könnyem gyöngye csillan,
sirlámpát gyújt fel forró két szemem.*

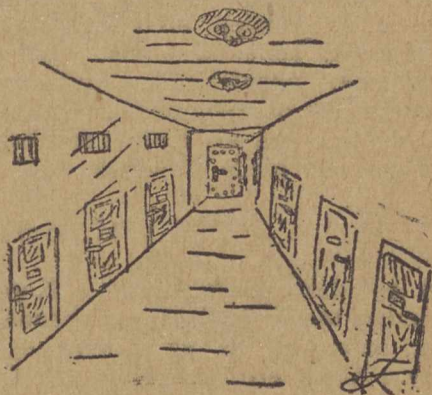
Bródy László

VII. Revü-színház

A Revü-színház kiskapuját hosszas keresheti az avatatlan idegen a színház tájékán, míg ráakad. A színházi kiskapuk rendszerint a színház épülettömbjének hátsó részén nyílnak a színpad irányában és alig van pesti színház, amelynek kiskapujára az első pillanatra rá nem lehet találni. A Revü-színháznál másképp áll a helyzet, mert ha belépünk a nagy szárnyas ajtókon keresztül, mindenütt csak a színház előcsarnokában találjuk magunkat. A pénztár mellett húzódik meg a titkári szoba. A színházi élet középpontja ez a két kis szobából álló helyiség, ahol állandó sürgős-forgás, jövés-menés, színészek, színésznők, operett librettisták, művészi vagy technikai alkalmazottak egymás kezébe adják a kilincset és kora délutántól kezdve késő éjszakáig, az előadás befejeztéig, itt bonyolódik le a színház művészi és anyagi vezetéseinek nagyobbik része. Kikerülünk a titkári szobából, az előcsarnokon keresztül megyünk és a második foyerba találjuk magunkat. Ott benyitogatva a bent lévő kisebb-nagyobb ajtókon, hosszabb keresés ellenére sem lehet ráakadni a színpad felé vezető ajtóra. Aki nem tudja a járást, sokáig keresheti a rejtelmes ajtót, amely a kulisszák világába vezet, fölkerülhet a kétoldalt húzódó nagy lépcsőkön a színház emeletére, ahol a karzati páholyok

mögött van a színház nagy bár helyisége, amely még nemrégiben Kristály-palota és a Palais de Danse régi nagy mulatozásainak vidám helye volt. Most, hogy a híres Szerecsen-utcai mulatóhelyből kedves és finom operettszínház lett, eltűntek a régi mulatóberendezés utolsó nyomai

Az öltözők

is, csak néhány helyen, egy-két sarokban szomorkodó üres szeparéfülkék mutatják azt a pezsgős és mámoros világot, amely ezelőtt ütött itt tanyát. A régi kaszinó helyiség mellett áll az igazgatósági iroda. A szentek szentélye ez a hely, az operett-librettisták és kezdő muzsikuskok elérhetetlen álmódzásainak tárgya, naiv és ambiciózus primadonajelöltek és

szubrett-növendékek reménysége. Eből a kis helyiségből indul el a karrier, a dicsőség és a siker. Itt kötik meg azokat a szerződéseket, amelyek a színpad deszkáin találják diadalmas folytatásukat.

Lekerülünk az emeletről és hosszabb keresés után, Márton bácsi, a színpad régi portása, adja meg a felvilágosítást, hogy hol is van tulajdonképpen a kiskapu bejárata? Kimegyünk az utcára és a jobb oldalon meghúzódó, látszólag elhagyott kis vasajton nyitunk be. Sötét és homályos mélység tátong előttünk, szűk és kényelmetlen lépcsőn megyünk lefelé a pincébe, ahol a színház öltözői vannak. Az embernek az az érzése, hogy valami elhagyott és néptelen középkori katakombába tévedt be és vidám lármához zaja cáfoltja meg. Leérünk az utolsó lépcsőfokra és benyitunk az öltözők felé nyíló folyosóra. Nagy sürgés-forgás a szűk helyiségben, ahol kiféstedt arcú színészek, színésznők, zenekari tagok, díszletmunkások, öltöztetőnők, fodrászok szaladgálnak össze-vissza. A folyosó két oldalán apró kis faajtók sorakoznak egymás mellé, olyanok, mint a

cellaké. Apró kis öltözők, amelyben alig lehet megmozdulni, olyan kevés hely van két ember, két öltöző színész, illetve színésznő számára. Ezekről a pirinyó kis öltöző-szobácskákról mondta egyszer *Simonyi*, a Revü színház főtréfacsinálója: — „Ha fel akarom huzni a kabátomat, ki kell mennem a folyosóra, mert a karom nem fér be az öltözőbe“.

A baloldalon vannak a női öltözők. Legelől Péchy Erzsé, utána sorba következik Balogh Böske, aki *Magaziner* Erzsivel birtokolja öltözőjét, utána Beregi Kató Radó Mancival, végül Radó Böske Tarnay Leonával van együtt. A férfiak közül *Simonyi* Galailával öltözik, *Tompa Béla* Hortival, míg a fő öltöző *Galetta Ferenc*nek, a színház népszerű vendégének van fenntartva. Külön nagy helyiséget kaptak a kar tagjai is, közel a színpadhoz, hogy jelenésükön mindig pontosan ott lehessenek.

A folyosó egy kis vasajlóban végződik, ahonnét a színpadra lehet jutni. Egy csomó díszleten és kelléken keresztül vergődve, érünk fel a színpadra a vasfüggöny elé, ahol már kezdődik az előadás.

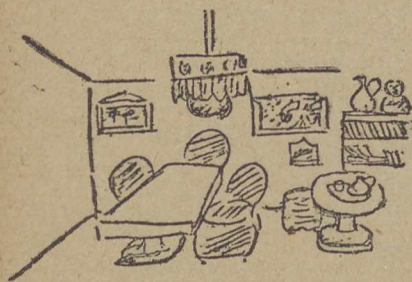
VIII. Belvárosi színház

A legérdekesebb kiskapuja a Koronaherceg-utcai Belvárosi színháznak van, amelynek az az érdekessége, hogy a Kigyó-térről nyílik. A színház ugyanis abban a hatalmas Koronaherceg-utcai épületben van elhelyezve, amelynek bejárója a Kigyó-tér felől esik. Az udvaron keresztül egy nagy fehér vasajtóhoz jutunk, a színház igazgatósági irodájának bejárójához, amely egyben a színpad felé vezető folyosó kezdete is. A legkényelmesebb és legráktikusabb színház Budapesten a Belvárosi, amelynek elrendezése a világhírű külföldi kamaraszínpadokéhoz hasonlít. A színészek találkozó helye az a kis

szobácska, amely *Bárdos* direktor igazgatósági irodája előtt van, itt jönnek össze délelőttként a színház színészei és színésznői egy kis barátságos csevegésre... és annak ellenére, hogy a szoba koronázatlan királynője, a szőke titkárisasszony, heves harcokat vív minden kaszinózás ellen, mégis nagyszerű kis összejöveteleket teremtenek meg maguknak. A titkárisasszony, aki ropant szigorúságáról híres — minden bejövőben titkos drámairót vagy

Reinerné Szepessy Tussi
női kalap üzlete
Budapest, IV., Koronaherceg-u. (Haris-köz)

cserkészőt sejt, erőlyesen védi azt a párnázott ajtót, amely a titkárságba vezet. Ez a kis gyönyörű izléssel berendezett szobácska, a Belvárosi színház művészi és pénzügyi vezetésének helyisége.

Társalgó

Kijutva a titkárságból, hosszú folyosón megyünk keresztül és a kellék-

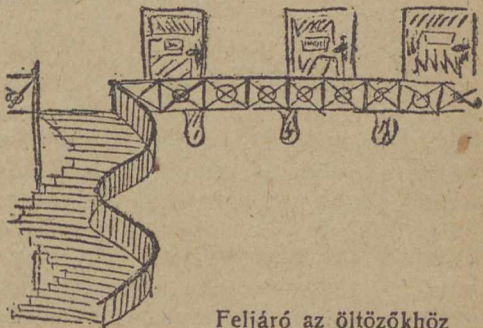
tárban találjuk magunkat. A legsajátosabb és legérdekesebb helység ez az egész színházban. Ami egy szindarab előadáshoz csak szükséges, minden egybegyűjtve, látszólag nagy rendetlenségben mindent meg lehet találni. A kelléktárból azután kijutunk a szinpadra. A színház kamara-jellegéhez hiven, szinpada kicsi, intim. Olyan, mint valami nagy szinpad, pontos és hű utánzata kicsinyben. Diszletek sorakoznak két oldalt szigorú rendben egymás mellé állítva és takarékosan elrendezve. Itt rendnek kell lenni, mert kevés a hely. Az egész szinpadot néhány lépéssel jóformán be lehet járni és az ember, ha megáll a diszletek mögött úgy előadás kezdete előtt, közvetlen közelből látja, hogyan emelkedik nesztelenül és lassan a három részre tagolt nehéz vasfüggöny.

IX. Dunaparti színház

Ha összezsapódik a függöny és a premierek sikerében, nagy tapsvihár után a színházi habitué gratulálni akar a boldog primadonnának a Dunaparti színházban, nem nagyon sokáig és bonyolult utakon kell vinnie csokrát, hogy letehesse az imádozott művésznő lábai elé. Egyszerűen kimegy a rövid kis folyosóra, benyit a vasajton, fölmege néhány lépcsőn, beteszi maga mögött a második vasajtót is és máris szinpadi folyosó, az öltözők kellősközepén találja magát. A földszinten férfiöltözők sorakoznak egymásután, míg a női öltözők felé egy kanyargó vaslépcső visz fel az erkélyre. A földszinten vannak még elhelyezve a diszletraktárak, aztán mechanikai műhelyek és a fodráshelyiségek. A Dunaparti színházban van a színészek legérdekesebb találkozóhelye. Előadás előtt, felvonásközben a szuterénben lévő

kellékraktárban találkoznak egy kis barátságos pletykálkodásra.

Az öltözők után kis folyosó nyílik a szinpad felé. Vasajton megyünk keresztül a szinpadra. Egymásmellé

Feljáró az öltözőkhöz

állított kulisszák takarják be a szinpadot. Egy szép, fekete zongora áll az egyik sarokban és a színészek jelenés közben, ha nincs szerepük, nekítámaszkodva hallgatják az előadást.

Pardon!

Könnyű testi sértés a művészek ellen

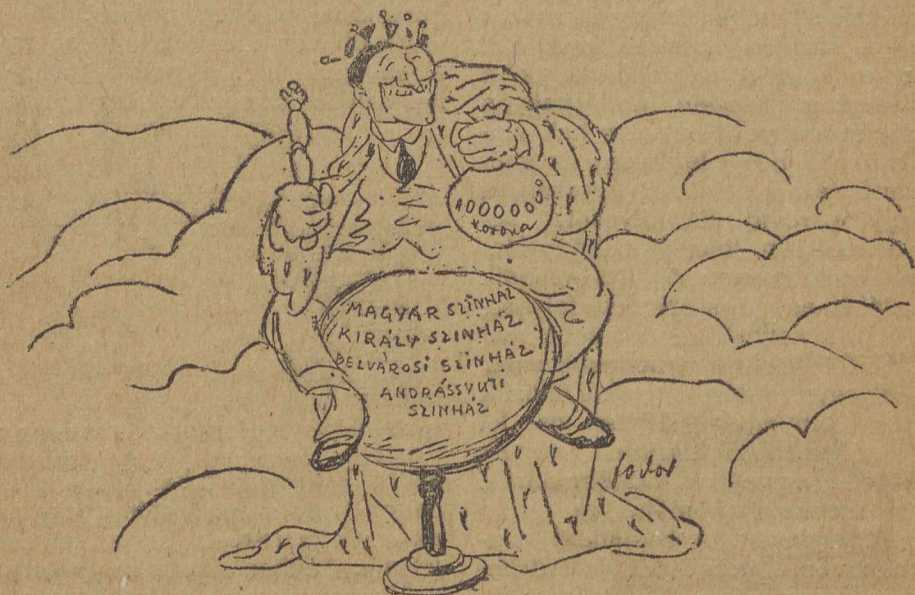
Hiába, mégis csak igazuk kezd lenni az ismerőseimnek, akik engem egy javithatatlanul rosszmájú fickónak tartanak, különben aligha juthatott volna ilyesmi az eszembe: végig gázolni annak a sok ártatlan, mitsem sejtő művészünknek, meg művésznőnek a lábán. S még hozzá pusztán csak azért, hogy az érzékenységük, illetve temperamentumuknak egy ily merénylettel kapcsolatos megnyilvánulását ellessem. Egyetlen mentségemül az szolgáljon, hogy ezeket a „véletlen” műtéseket igyekeztem minél fájdalommentesebben megejteni s erősebb eszközöket csak az urakkal szemben vettem igénybe.

Az persze magától értetődő, hogy a tapasztalatok megszerzésére csakis inkognitóban vállalkozhattam, miután ismerőssel szemben — ugyebár mégis kénytelen az ember némiképen mérsékelni, azaz a temperamentumát

féken tartani holmi lábra lépések esetében. Az inkognitóról pedig kellek gondoskodott a képemre ragasztott bajusz, a szemembe húzott vadászkalap, no meg az egyik ismerősömtől erre az alkalomra kikölcsönzött télikabát.

Méltóan a kísérlet komolyságához, a tapasztalatok gyűjtését a Nemzeti Színház tájékán kezdtem meg. Elhelyezkedtem a színészbejáró közelében kezemben egy napilappal s a napsugaras délelőtti órákat választottam a kivitel időpontjául, mikor a színház tagjai próbák meg egyéb elintéznivalók végett sorra járkák a színházat.

Ahogy lapomból felfekintek, megpillantom az első leendő „áldozatot” a gyors léptekkel közeledő Nagy Adorjánt, illetve — hogy pontosabb legyen Nagy Adoriánnak szép csillogóra pucolt amerikai cipőjét. Szembe indulok vele s látszólag beletemet-

Béöthy a világ ura

kezem az ujságomba.. Pár pillanat s megtörténik az összeütközés, a sarkam gonosszul reátapos a szegény cipőre, Nagy Adorján meg fog a két karomnál fogva s megráz: Emberfia, nem tud vigyázni?! Zavartan mutatok a pápaszememre: „Bocsánat rövidlátó vagyok!” Mire Nagy Adorján elneveti magát: „S még hozzá ujságot olvas a járdán. Magát jó volna valamilyen ketrecbe zátni.” Megnyugtatom, hogy majd keresek magamnak egyet. Éppen jókor végzek, hogy megpillantsam a férjével, Fenyővel közeledő Mátrai Erzsit. „Ejha, két légy egy csapásra!” — gondolom magamban. Ugy teszek, mintha a villamos után szaladnék s a következő pillanatban egy dallamos női jajszó, meg egy dühös férfi kiáltás jelzi, hogy a cipőm „elvenbe” talált. Megállok a sértett felek előtt s exkuzálni próbálom magam. Mátrai Erzsi haragosan mondja: „Tán részeg, vagy vak, hogy ennyire nem tud vigyázni!” Mig a férje dühösen mondja: „Csak legalább egy milliméterrel jobbra vagy balra hagott volna s ne éppen pont a legfájdalmasabb helyre!” Éppen kérni akarom, hogy a jövőre való tekintettel ajándékozzon meg egy megfelelő „láb-helyszini szemlével”, melyben a kiméletet igénylő pontok vörössel jelöltetnének meg, mikor félszemmel látom Rózsahegyit közeledni. Gyorsan elköszönök s mialatt a zsebórámat nézegettem csalahatatlan pontosággal beleütközöm Rózsahegyibe s ennek mellékeredményeül már rajta

is állok az egyik lábán. A mester erélyesen visszalendít s tetőtől talpig végig mér: „Ejnye, hát magát kibocsátották már a dedéből?” Megnyugtatom, hogy csak egy félórára. „No azér' mert aligha tud még tisztességesen járni” — motyogja Rózsahegyi fejcsóválva. A következő áldozat Sugár vott. Haragosan förmed rám: „Szokott maga a földön is járni, nemcsak a tyukszemeken?” „Néha” — mondom cinikusan s már igyekszem is továbbállni, hogy az esetnek valahogy folytatása ne legyen. — A sarkon kocsi áll meg s Paulay Erzsi száll ki belőle. Érzem, hogy félénken megdobbán a szívem: Tán a kedves nagyszerű művésznőnek mégis csak illenék megkegyelmezni? De a következő másodpercben már elszántsam közeledem feléje s szemem szinte megbabonázva tapad a könyű, szarvasbőrszáru lakkcipellő egyik pontjára s egy pillanattal már — a tölem telhető gyöngédséggel ugyan, de mégis — megérinti vaskos talpam a gyönyörű kis topán szélét. A művésznő fejcsóválva hököl vizsgálja: „Hallatlan, hallatlan... ennyire nem vigyázni!” Zavartan dadogom: „Bocsánat, nem akartam!” Mire Paulay pajkosan elneveti magát: „No hát még csak az hiányzik, hogy akarta volna.”

Miután hiába várok további alanyok után, merész elhatározással a

Szomory Dezső

Vigszinház elé vitetem magam a „mozgó lépcsővel”. Alig hogy leugrom a villanyosról, az első ember, akibe most az egyszer egész véletlenül beleütközöm éppen Csontos. „Hogy az ilyen embert nem tömik

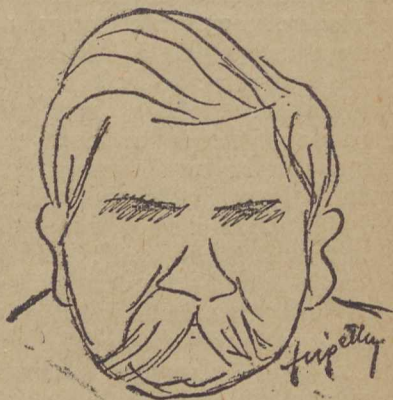

Ambrus Zoltán

ki, hanem hagyják szabadon futni... morfondíroz elkeseredetten a művész ahogy bocsánatáért könyörgök. Vendrey tata már kedélyesebben veszi a dolgot: „Mondja barátom, muszáj volt magának a világra jönni s ha már elkövette ezt az alig helyrehozható bolond dolgot, muszáj volt magának pont az én cipőmre hágni?” Megnyugtatom, hogy mindebben a nagy „véletlen” egyedül a hibás. Hegedüs ellenben felháborodva mutat a lakkcipőjére: „Ma vettem fel először, de aligha a maga trampli gázlója kedvéért! Megsemmisülten várok a legközelebbi „áldozatra”, aki csakhamar fel is tűnik a szegény Lenkeffy Ica személyében. Isten látja lelkem, hogy csak irtózatos lelki küzdelem után határoztam el magam a „tett”-re. Nagy hirtelen azonban, mégis csak rászánom magam a barbár tetre. A kedves mű-

vész nő durcásan rebegte: „De kérem... mért nem megy a kocsi-uton, ha a járda nem elég széles magának?” Megigérem neki ijedt bocsánatkérések között, hogy a jövőben így fogok cselekedni.

S most nézzünk szét egy kissé a Városi Színház tájékán. Határozottan „szerencsém” van. Megpillantom Királyt a színészbejáró mellett. Éppen bucsuzik egy kisebb művészcsoporthoz. Csalhatatlan módszerem után pár pillanatra rá megtörténik az összeütközés s egy tolakodó sárosfolt a hetyke fél-lakk cipőn mutatja az eset „komolyságát”. Király nagy méreggel támad reám: „Hát mi vagyok én, táncterem, hogy maga csak amugy kedélyesen végigpolkázik rajtam?” Ijedten mentegetődzöm, hogy mennyire kinos nekem ez a szcena, mire Király jószívuén vigasztalni kezd: „No csak soh'se jajve-

Móricz Zsigmond

székeljen bácsi, mer' még a végén én fogok magától bocsánatot kérni.

S most a gonosz sors megint csapó rettenetes dilemma elé állit: megpill-

ZONGORA

Kuncz és Schmidt-féle, rövid, fekete, keresztthuros. Harmincöt-ezer koronáért eladó

WÄGNER, Ráday-utca 18.

lantottam pár lépésnyi lávolságban a kedves Palásthy Irént, a színház kitűnő ifju művésznőjét. Merjem, vagy ne merjem? Szememet ájtatosan az ég felé emelem, akár egy huszpróbas kartauzi barát s lopva keresztet vetek a keblem fölé, mialatt lábaim már gonosz szándékkal közelednek a pici, helyes topánkák irányában. És mintha delejes áram ragadna magával, egy pillanat s én ijedten dadogom a fájdalmasan felszisszenő művésznőnek: „Bocsánat, ezer bocsánat, nem akartam!” Palásthy Irén szemrehányóan néz rám: „Ügyetlen ember... hát nem tud vigyázni?... Most mit csináljak a sáros cipőmmel?” Hirtelen elhatározással térdre vetem magam s bármely utcai cipőtisztítót megszégyenítő buzgósággal látok neki a cipellőcske rendbehozásának — persze a zsebkendőm feláldozásával. Palásthy egy pár másodpercig mosolyogva nézi iparkodásomat s aztán hirtelen elköszön: „Jó ember, mindent megbocsájtottam!”

Most a balszerencsém valahogyan Latabárral hozott össze. Ő volt az első, aki a „lábmerényre” egy szerfelett erőteljes box-gesztussal válaszolt s persze az utolsó is, minthogy eme tulteramentumos visszahatás után — érthető módon — egyelőre elállottam a további kísérletezéstől.

Arimán.

Szépség és egészség ápoló szer

Fárdónál, masszázsnál kitűnő hatása. Bármilyen állapotban készítheti. Receptet küldöm 2 korona beküldése ellenében. **Fülöp J. III.** kerület, Zsigmond-utca 84/3. szám.

MIMOSA - FELVÉTELEK
MŰTEREMBE

Budapest, VII., Dohány-utca 102.

Nincs semmi új a «lap» alatt

Összel, ha a levelek
lehullnak,
új színházi lapok
alakulnak.

Télen, mikor hó fõdi a
földet,
újabb színházi lapocskák
jönnek.

Tavasszal, ha megenyhül a
lég,
jön harmincegy színházi lap
még
és mikor hõ meleget a
nyár ont,
új negyven lap az emberre
ráront.

Igy oszt' annak örülhetek
én csak,
hogy egy évben nincs több,
mint négy évszak.

Kérelem az író urakhoz

Jogos kérelem Önökhöz
íme itt,
hogy szindarabjaik címeit
válasszák úgy meg
(ezt kérem én ma,)
hogy lehessen belőlük
„hetistrófa” téma.

—hérosz—

HOGYAN KÉSZÜL A DRÁMA?

Az íróasztaltól a rivaldáig

Írta:
LINDAU PÁL

Fordította:
MAROS IMRE

Elfogadták a drámát

A pecsétes levél meghozta a várva-várt hírt: „A színház igazgatósága a drámát előadásra elfogadta és szíveskedjék megbeszélés végett bennünket meglátogatni“. A boldog szerző siet a színházhoz, övé az egész világ boldogsága. Utközben már a második dráma-témát dolgozza fel gondolatban. Mikor a színház hátsó kiskapuján felmegy a direktióhoz, várja az arra menők köszöntését. Senki sem ismeri, nem is néznek felé, ami már bosszantja. Hideg, zuhanyként hatnak rá az igazgató szavai:

— Kedves uram, az egész darabot alaposan meg kell rövidítenie. Nem az apróbb jeleneteket kell törölni, hanem a „nagy“, a „drámai“ jelenések tulhosszuak és ezeket alaposan meg kell „fésűlnie“ szerző ur — mondja az igazgató — mert csak így kerülhet színre a dráma. Az első és második felvonásból elég, hogyha

két-három jelenetet töröl, a harmadikból szintén két jelenetre nincs szükség és negyedikből elmaradhat ép a fele — jelenetekben a cselekménynek azonban maradnia kell. Így a darab közepesenél nagyobb sikerre számíthat, husz-huszonöt „táblával“, de úgy ahogy most van — szinte nem is használható.

Az igazgató egy számár! — gondolja magában a szerző — inkább visszaveszem a darabom és egy másik színháznak adom — morfondíroz tovább magában az író. Közli, hogy mégis megköszöni az igazgató tanácsait és rövidesen nyilatkozni fog.

Ezután ismét a kellemetlen, de jóbaráthoz fordul tanácsért. Mit tegyen? A jóbarát a szerző megbotránkozását az igazgató véleményével szemben nem azonosította magát. Mindekelőtt gratulál neki a sikerhez, hogy a színház a darabját elfogadta előadásra. Később megjegyzi, hogy az igazgató egy elismert és nagy

apasztalati tudással rendelkező szakember, akinek talán igaza is lehet. Csak azt a tanácsot tudja adni, hogy a szerző igenis fogadja el az igazgató javaslatát és olyan értelem-
en dolgozza át a drámát.

Hosszas gondolkozás és töprengés után győzött a józan belátás. Közben egy diplomatikus ötlet is eszébe jutott a szerzőnek és a következő levelet küldte a színházhoz:

Igen tisztelt Igazgató Ur!

A rövidítést illetőleg készséggel álllok tisztelt direktor Ur rendelkezésére, amit legcélszerűbben a próbák folyamán együttesen elintézhetünk. Maradtam stb, stb.

A válasz:

Arról, hogy ebben az évadban az Ön drámája színre kerüljön — sajnos —, szó sincs. Három ujdonságot vagyunk szerződésileg kötelesek bemutatni és hogy mikor szabadulunk fel, magunk sem tudjuk.

Mindenesetre megnyugtadjuk, hogy tőlünk telhetőleg mindent megteszünk, hogy az Ön drámája ennek ellenére mielőbb bemutatásra kerüljön. Maradtunk stb, stb,

Remény és kitartás

A szegény költő ezután leirhatalan szelmet viv magában. A várakozás keserves periódusa egészen megzavarta elméjét. Nem képes nyugodtan gondolkodni, újabb munkáról pedig szó sem lehet. A bizonytalanság, a jövő sorsa annyira izgatja a lázáját, hogy produktív munkára képtelen.

Nem csinál eleinte mást, csak a haratót lapozza, különösen a har-

madik és negyedik felvonást, ahol annyit kell törölni, törölni — mondja magában a szerző, aki az utóbbi időben seholsem találja helyét.

Milyen másképen képzelte el ő a drámát, mikor azt megírta. Menyire a szíven feküdt annak minden mondata, minden szava. Nem gondolta, hogy míg a dráma az íróasztaltól a rivaldáig eljut, ennyi tövises utat kell megjárnia. És micsoda türelempróbára teszik őt! Hónapok multak el, hogy befejezte a nagy drámát és még szó sincs a bemutatóról. Még az idei szezon folyik, két-három ujdonság jön, azután szünet és mindezek után jön csak az én drámám...

Végül mégis sorra kerülnek a szerződéses darabok, megjött a nyári szünet, sőt itt az ősz, a falevelek lehullanak és a színházak megnyílnak.

Az ujságok hozzák az őszi idény programját. Ebben a hirben természetesen az összes elsőrangú, kedvelt drámaírók neve szerepel darabjaik címével, végül a hír legvégén: bemutatásra kerül továbbá X. Y., ismeretlen, de nagytehetségű írónak drámai játéka.

Most jelent meg! Strindberg: Hemső regénye.

A legérdekesebb és legnagyobb fajsúlyú regény, mely a magyar könyvpiacra az utóbbi időben megjelent. Ebben a teljes kiadásban az a 22 cenzurázott rész is benne van, amely a svéd kiadásból a szerző akarata ellenére kimaradt. — A finom papírra nyomott könyv ára 10%, felárral együtt 19 korona 80 fill.

Kiadja Az Ifjúság könyvkiadóvállalat VI. ker., Vasvári Pál-utca 9. sz.

Kapható minden könyvkereskedésben és a 000 Komédia kiadóhivatalában. 000

Tapolczay Jolán a Vigszínházhoz szerződött

Egy kedves és bájos, fiatal lány színésznői pályájának pompás kiindulását jelenti az a kis hír, amely arról szól, hogy Tapolczay Jolánt vagy amint a színészkörökben becézik, a kis „Jojót”, a Vigszínház szerződtette tagjai sorába. Tapolczay Jolán igazi színész familiából származik. Édesapja Tapolczay Dezső, a Városi Színház kitűnő igazgatója, édesanyja Vizváry Mariska, a Nemzeti Színház tagja. A kis Tapolczay egyike volt a Szini-akadémián a legtehetségesebb növendékeknek, minden vizsgaelőadásán a szigorú színházi kritikusok egyhanguan kijelentették, hogy a kis Jojóból nemsokára nagy színésznő lesz. A „Nagymamá”-ban játszott egy nagyobb hálás szerepet és olyan fiatalos bájjal és kedves természetességgel, hogy általános feltűnést keltett tanárai között. Egyideig a Nemzetiben volt a kis Tapolczay, de Faludiék hamar észrevették és gyorsan leszerződtették a Vigszínházhoz naivának, nehogy valaki más elkaparintsa előlük. A kis Jojó tehát már büszkén vallhatja magát a Vigszínház tagjának és nemsokára eljön az idő, amikor legelső szerepében bemutatkozik a Vigszínház közönségének.

Medgyaszay Vilma Berlinben. Berlinből jelentik: Medgyaszay Vilma, a kiváló magyar szanzon-énekesnő, berlini Tribune helyiségében vendégszerepel óriási sikerrel.

A lapok egyetértelműen azt írják róla, hogy ő a magyar Yvette Guilbert s elragadtatással emlékeznek meg nagy művészetéről. Műsorán Szirmai Albert és Nádor Mihály dalai szerepelnek, a művésznőt zongorán Balogh Ernő, a Medgyaszay-színház volt karmestere kíséri.

*

Reprizek a Operaházban

A Magyar Nemzeti Operaház még az idei szezon folyamán több reprizzel fogja tarkítani műsorát. Legközelebb felújítja

Földes Imre és Krausz Mihály „Marika” című kétfelvonásos operáját, azután Mozart „Figaro házasságát”, Csajkovszky „Anyegin”-jét, melyben a címszerepet Burián Károly éneklí — magyarul, új betanulással kerül színre a „Tosca” is, a címszerepet M. Medgyaszay Anna, Cavaradossit Székelyhidny Ferenc fogja énekelni.

*

Hatvany Lili új darabja

A Magyar Színház legközelebbi újdonsága Hatvany Lili új vígjátéka lesz. A kitűnő író új darabjának különös érdekessége, hogy a második felvonás a képviselőház karzatán játszódik. Bemutatót megelőzően a színház felújítja Drégely Gábor komédiáját a „Szerencse földje”, amelynek címszerepét a reprizen Uray László vadár fogja játszani.

*

Nagy Endre kabaréját nyit.

Nagy Endre, aki a legutóbbi Télkertbeli vállalkozása óta egyelőre visszavonult a színpadról, új kabaré alapítási terveket szit elő. Mint hírlik, helyiséget is talált a Teréz-köruti Japánvívóház udvari részében és az új kabaré szerint a jövő szezon elején nyílik meg.

A Fészek klub operapályázata. A magyar művészek egyesülete a Fészek kör tízezer koronás pályázatot tűzött ki nagy magyar operára. A zsüri tagjai: Környei Béla, Buttykay Ákos, Kerner István és dr. Hevesi Sándorból állanak.

*

Balassa Emil a népszerű költő és kabaréíró megvált az Intim kabarétól, amelynek művészi vezetője volt. Helyette Gosztonyi Ádám, hírlapíró kollégánkat szerződtette az igazgatóság.

*

Ötvös Gitta felgyógyult. Még karácsony előtt történt, hogy Ötvös Gitta, a Városi Színház primadonnája, a Vigszínház előtt megcsuszott és ballábát bokában eltörte.

A művésznő végül is legyőzte a hónapokig tartó fájdalmas betegséget, egy hete már hogy felkelt és a tegnapi napfényben férje Spett Ferenc társaságában első sétára indulhatott.

*

Molnár Aranka, a Vigszínház kiváló művésznője, a kinek *A nagyvilági nő* második felvonásában, amelyben egy Gerbeaud kisasszonyt játszik, olyan zajos sikere van, amelyre méltán büszke lehet, a Corvin-filmgyárhoz szerződött két nagyszabású film kreálására. Molnár Aranka kiváló képessége ezen a téren is kipróbált, elég emlékeztetni az *Aranyásóra*, Molnár Ferenc moziszkecskére, melynek döntő sikerében a művésznőnek jelentős része volt.

É rovatban készséggel adunk felvilágosítást olvasóinknak bármely színházi vonatkozású kérdésben. Kéziratokat és rajzokat nem adunk vissza.

Stefi. 1. Egészen biztos. 2. Nincs még egy. 3. Eltalálta. Zöldálarc. 1. Giacomo Rossini 1717-ben született. 2. Kamara zene. 3. Dohnányi Ernő. 4. Pásztor Árpád. Két kérdés. 1. Nagyon népszerű volt. 2. A múlt század közepén. Három a kislány. 1. Környei Béla. 2. Berté Henrik. 3. Igen. Örök dal. 1. Almásy Sári. 2. Néhány év óta. 3. Előbb Berlinben majd Drezdában. Antónia. 1. Korda Sándor. 2. Vajda László. 3. Becker Bábó. Rózsálc. 1. Globe Theater. 2. Adon. 3. Danton. 4. Délután is. 5. Igen. Beethoven. 1. 1770. dec. 16. 2. Biron. 3. Eroico. 4. IX. Szimfónia. Heine. 1. Endrődy Sándor. 2. Átalányban fizetik. 3. Horveg Rózsi. Rózsahegyi rajongó. 1. Unió Színházüzem. 2. Igaz. 3. Nem biztos. Székely. 1. Huszonnyolc éves. 2. Nagyon tehetséges. 3. Még nem hallottuk. 4. A jövő szezonban. Lira. 1. Kiadóhivatalunkban megkaphatja. 2. Kísérje figyelemmel lapunk hasábjait. 3. Alkalomadtán visszatérünk. Király Színház. 1. 1904-ben volt. 2. Petrász Sári. 3. Nem tudunk biztos adatokat. 4. Ő hangszerelte. F. Vica. A kéreztett művész fényképét Papp Rezsőnél megkaphatja. Múterme Izabella-tér 5.

CSILLAG ERZSI FÉNYKÉPEZŐ MÜTERME

BUDAPEST, IV., DEÁK FERENCZ-UTCA 17. SZ.
Telefon 123-13.

VÖRÖS AZ ORRA? Használjon Elli-féle orrkremet. Elmúlik az orrvörössége és szép orra lesz.

MAYER ELLA kozmetikai intézete
Budapest, VI. ker., Andrássy-ut 84. szám. II. emelet

PAPP REZSŐ

fényképészeti műterme

BUDAPEST, IZABELLA-TÉL 5.

(Magyar színház mellett)

VÉRTESSI SÁNDOR

ILLATSZERTÁR
IV, KRISTÓF-TÉR 8.

TELEFON-SZ.: 13-50 ALAPITTATOTT 1835

FILM

Rovatvezető:

KÁLMÁN ZOLTÁN

Ügynökségnél jelentkeztem filmszínésznek.

Gyakorlati utasítás a mellényzebben kezdő filmszínészek számára.

Nincs nap, hogy új mozi iskola — tanfolyam — képző — akadémia — képezde vagy egyéb hasonló címekkel és rangokkal ellátott kulturális intézmény ne nyíljon Budapesten. A moziláz, helyesebben a mozikészési láz kitört az emberekben és pólyásbabától kezdve viharedzett matrónákig mindenki a filmszínészi vagy színésznői rögzös pálya felé tolakszik, verekedik és zsufoolódik. Ha a mesterlegényt meglábszizajazza a majsztram vagy a kis mászmódlányt megszidja főnöke, azonnal felfedezi magában a „tehetséget” és beiratkozik egy moziiskolába, ahol a felvételhez és a „szakszerű” kiképzéshez egyedül és kizárólag csakis a tandíj pontos lefizetése szükséges.

A tanfolyam elvégzése után kezdődik a hajszja; az iskolából kikérült ifjú Psilander, Asta Nielsen és Henny Porten-csemeték csapatostul ostromolják meg a filmgyárak kapuit. A napokban azután meggyőződünk, hogy nem is érdemes mozi-

iskolába járni és nehéz összegeket befizetni, hogy mozisínész lehessen az ember: könnyebben is meg lehet csinálni azt a bizonyos karriert.

Az Erzsébet-kört egyik házának kapuján nagy fehér tábla állítja meg a járókelőket:

Filmszínész Ügynökség:
II. emelet.

Kiváncsiak lettünk a furcsa hirdetésre és felmentünk az „ügynökség”-be. A lépcsőn és a folyosókon izgatott csoportok állodogáltak és zajosan beszélgettek — „Az ebédpénzt sem fizetik a Starnál” — hallatszik ki az egyik csoportból egy éles női hang —, pedig estélyiben kellett egész nap kint lenni. — Az estélyi szó itt nem a nap szakát, hanem a fiuknál frakot, a nőknél pedig grande-toiletet jelent. Ézért dupla gázsi jár a statisztáknak.

A második emeleten benytünk az ajtón. Nagy előszoba fogasokkal, amelyeken egymás hegyén-hátán összezsuzsuzolva és dobálva hever a sok

ÖSZÜLÉS ELLEN

használgjon amerikai D. Dyon Hairrestorert. Nem hajfestőszer, hanem a haj eredeti színét adja vissza. Ár 30 korona és postaköltség. Kapható CITY DROGÉRIA IV. kerület, Eskü-ut 5. és HONVÉD DROGÉRIA, I., Attila-körút 2. sz.

HULL A HAJA?

Tegyen kísérletet a „SELLŐ” biztos hatású hajnövesztő krémmel. Kapható a VÖRÖSMARTY gyógyszerfárban (Vörösmarth-utca és Szondy-utca sarkán)

télikabát és felöltő. Egy szolga jön ki a szobából, kezében tálca, üres tányérokkal, evőeszközökkel és egy pakli kártyával. Látva habozásomat, megszólal:

— Uraságod filmszínésznek jelentkezik? ... Tessék Virágh urhoz ide bemenni! Majd meg sem várta, hogy válaszoljak, fölényesen intett az egyik ajtó felé és meglegegedetten távozott a balfenéken. Benyitok. Örült láрма és zürzavaros zsidongás fogad a küszöbről. Egy nagy terem, falain ríktő moziplakátok a szívárvány összes színeiben, hátul néhány íróasztal és szék, ez az egész ügynökség; zsufolásig tele van jelentkezőkkel. A nagy zsidongásban és dohányfüstben alig lehet megkülönböztetni az arcokat, a lehető legfurcsább társaság zug-zajong és tolakodik a három íróasztal felé, ahol az ügynökség koronázatlan királya, Virágh ur intézkedik. Masamódlányok, hivatalnoknők, konzumhölgyek, háziasszonyok, itt-ott egy-egy ismertebb színésznő vagy kisebb filmszínész, öreg, kivénült mozi statisztánok, kövérek és soványak vegyesen, állodógnak a sarokban. Csupa nő mindenütt, alig akad közöttük egy-két fiú. A leghetefeltlenebb ruhák, arcok és alakok köröskörül; mindnyájan az asztalok felé tolakodnak és lökdösődnek:

— „Lesz holnap felvétel? — Felvételre akarok menni — édes Virágh ur — megígérte, hogy a Corvinnál — drága, aranyos Virágh ur — holnap sem lesz felvétel — olyan estélyi ruhám van, amilyent még nem látott” — kiáltják, zugják és ordítják köröskörül pökoli zürzavarban a megvadult mozinók. Mind játszani és szerepelni akar napi 40 vagy 50 koronáért. De bizony sok az eszkimó és kevés a foka. Sok a jelentkező és felvételek most még nagy ritkán vannak. Az ügyes Virágh ur hamar kijelöl egy párat a jelentkezők közül másnapra mozizni és da-

cosan állja tovább a lecsuszottak ostorát.

Keresztültörök a dühös, kis mozi-primadonák sorfalán, egy vékony, sovány, irgalmatlanul kifestett nagynéni áll előttem, azt félretolom és megállok az asztal előtt.

— Moziszínésznek jelentkezem kérem, statisztálni szeretnék — mondom alázatosan.

Virágh ur felveszi hivatalos ábrázatát és szigorúan fordul felém.

— Hm, fiatalember — szól és szakértően végignéz —, játszott már valahol?

Elősorolom egy csomó magyar film címét, amit az elmúlt hetekben láttam... a mozikban természetesen. Arcán látom a hatást, amit állítólagos szereplésem keltett, úgy látszik meg volt elégedve velem. A kisasszony-nyal elővétette a könyvet és felvették a nacionálémat, Virágh ur szigorúan és hangosan diktálta be nevemet és foglalkozásomat a könyvbe. A körülöttem állók leplezetlen dühvel és irigységgel nézték, amikor Virágh ur egy kis karton-lapot vett elő.

— „A felvételi díj 6 korona és az ügynökség minden ujonnan belépő színésze köteles egy negyedévre előfizetni a hivatalos Filmszínész című lapra”.

Ha csak ez kell a filmszínészi pályára... Boldogan szurtam le a hat- és husz koronákat, az utóbbit, mint előfizetési díjat. Virágh ur egy fényképet kért, ráerősítette a kis kartonlapra és kész volt a filmszínész

R Ó Z S A

— SZÜCS —
IV. KIGYÓ-TÉR 1.

Szőrmék megóvásra elfogadtatnak

gazolványom. A másik oldalon ez alatt a kisasszony a mult heti fellépti díjakat osztotta ki.

— „Boross-iskola” — kiáltotta harsányan, mire nyolc-tíz kis színnövendék lépett előre büszkén az asztalok felé. Ők az ügynökség, azaz a filmszínész-börze arisztokratái, láthatólag nem igen érintkeznek a többi foglalkozás nélkülivel.

— Szemere Stefi — kiáltja a kisasszony — mire egy bájos, szőke, kis filmpriamodonnal lép elő. A megmegfelelő ügynökségi jutalék levonása után vagy kilencven koronát vesz át a kis művésznő, amit hanyagul gyűr a retiküljébe. Biztosan nagyon tehetséges, hogy nem törődik a pénzzel. Közben elkészült az igazolvány, Virágh ur ünnepélyesen nyújtja át:

Briliánst, aranyat, ezüstöt a legmagasabb árban vesz

HARKÁNYI, RÓZSA-UTCA 36. SZÁM.

NÉMETH ERZSI

női kalap divatterme

IV., DOROTTYA-UTCA 12

VII., ISTVÁN-UT 28. Murányi-u. sarok

Illatszerek

Droguacikkek

Hölgyfodrász és

manikürszalon

Tulajdonos Szabó Zoltán gyógyszerész

Zongorák, cimbalmok művészi hangolása és javítása. Öreg hangszerek becserélése

SÁROSSI M.

zongorahangolási - vállalat
Budapest, V, Korall-u. 10, f. 1

Színházi

vacsorákra kiválóan alkalmasak Fleischmann, Polacsek elismert különleges felvágott és kolbászaru gyártmányai. (Gyár: Budapest, VII., Holló-utca 11.)

Telefon: József 128—60 és 123—67

— Nézzen be a jövő héten, hátha már beoszthatjuk valamilyen felvételre. Frakkja van ugy-e?

— Igen — válaszoltam boldogan —, benézek...

Kábult fejjel hagytam ott az ügynökséget. Istenem, hát így lesz az ember ünnepelt mozzisínész, egy Waldemár Psilander, Gunar Tolnás vagy talán még Várkonyi Mihály? Már van egy igazolványom is, tegnap kaptam egy tizenhatoldalos füzetkét, rajta nagy betűkkel: A filmszínész. Filmszínészek hivatalos lapja. Mindenféle furcsaságok vannak benne irva és most nem merek jelentkezni, mert hátha kiderül, hogy tehetségtelen vagyok és hiába léptem be a Filmszínészek Ügynökségébe.

TABARIN

(Rákóczi-ut 63.)

A főváros legelőkelőbb táncpalotája

Hajszálakat végleg eltávolít BACH MANCI kozmetikai intézete. Mindennemű szépséghibák kezelése, szeplőeltávolítás, ráncok ki-simítása, arcgőzölés és arcmasszázs jutányos bérletben. — Budapest VII. ker., Almássy-utca 3. szám

Tisza kávéház

VII. ker., Rákóczi-ut 74. sz.

Esténként BALOGH KÁROLY hírneves cigány—primás teljes zenekarával hangversenyez.

ORLIK SÁNDOR

írógép és irodabutorvállalata
Uj helyiség: V. Dorottya-utca 10.
Telefon József 103—06.

Festesse

—meg—
szőrméjét

(felelősséggel minden színre)

BORDY F. IMRE SZÜCSNEL
Budapest, VI., Ó-utca 11.

Képviselőt választunk.

Ezen a héten, március 1-én kellett volna zárulnia a képviselő választásnak. Olvasóink azonban kedves hangú felszólításokat küldenek hozzánk, hogy hosszabbítsuk még meg legalább két héttel a szavazás határidejét, mert akkor biztos, hogy az ő jelöltjük

fog győzni. Valóban igaz, hogy a közönség határtalan lelkesedéssel küzd kedvence megválasztásáért és pályázatunk iránt csak fokozódott az érdeklődés. Nem zárkózunk tehát el a kérés elől, a pályázat beküldési határidejét

március 15-ig meghosszabbítjuk.

A képviselő jelöltek kerületek szerint:

- I. ker., Kosáry Emmy, Péchy Erzs, Vigh Manci
- II. ker., Galetta Ferenc, Király Ernő, Sziklai József
- III. ker., Báthory Giza, Mészáros Giza, Varsányi Irén
- IV. ker., Gallai Nándor, Rátkai Márton, Sziklai Jenő
- V. ker., Medgyaszay Vilma, Németh Juliska, Ürmössy Anikó
- VI. ker., Balogh Böske, Magaziner Erzs, Palásthy Irén
- VII. ker., Békeffy László, Boross Géza, Kőváry Gyula
- VIII. ker., Beregi Oszkár, Törzs Jenő, Várkonyi Mihály
- IX. ker., Ilosvay Rózs, Kökény Ilona, Vidor Ferike
- X. ker., Kertész Dezső, Petheő Attila, Uray Tivadar

Mindenki az alanti szavazólappal szavazhat. E szavazólapot március 12-ig VI., Teréz-körut 24a alatti szerkesztőségünkbe kell beküldeni. Mindenki mind a tíz kerületből szabadon választhat egy képviselőt. (Bármely kerületben lakó szavazhat tehát mind a tíz kerület jelöltjeire.) Aki a legtöbb szavazatot kapja, az az illető kerület megválasztott képviselője.

Aki eltalálta mind a tíz kerület megválasztott képviselőjének nevét, nyer

egy ingyen páholyjegyet az Operába,

egy a Komédia kiadásában megjelent kottát,

Villányi Andor „Mária” című most megjelent regényét és

egy művészi fotográfiát autogrammal.

A szavazatok állása a mai napig:

- I. ker., Kosáry 5339, Péchy 5206, Vigh 5056.
- II. ker., Király 5608, Galetta 5104, Sziklay József 4889.
- III. ker., Varsányi 5803, Mészáros 5044, Báthory 4754.
- IV. ker., Rátkai 5713, Sziklay Jenő 5207, Gallai 4681.
- V. ker., Medgyaszay 6216, Németh Juliska 5839, Ürmössy 3546.
- VI. ker., Balogh Böske 5203, Palásthy 5200, Magaziner 5198.
- VII. ker., Kőváry 5308, Boross 5286, Békeffy 5007.
- VIII. ker., Törzs 5228, Beregi 5219, Várkonyi 5154.
- IX. ker., Ilosvay 6171, Kökény 5003, Vidor 4427.
- X. ker., Petheő 5208, Uray 5200, Kertész 5193.

SZAVAZÓLAP

I.	VI.
II.	VII.
III.	VIII.
IV.	IX.
V.	X.

Szavazó neve és címe:

A vonal mentén a szavazólapot ki kell vágni és kitöltve a szerkesztőségbe küldeni.

STERNBERG

hangszergyár

Rákóczi-ut 60.

(Saját palotájában)

Amerikai és egyéb külföldi
gyártmányu, világhírű

zongorák és pianinók

„Etofon“ beszélőgépek tökéletesített új modelljei
Világhírű művészek teljes hanglemez-repertoírja

Az összes hangszerek legfinomabb minőségben. Mesterhegedűk, gordonkák, fuvolák és tárogatók. Zenekari rézfúvós hangszerek, cimbalmok és harmoniumok. Bél-, selyem és acélhúrok.

Felelős szerkesztő:
KARDOS ISTVÁN.

Kiadótulajdonos:
KOMÉDIA LAPKIADÓVÁLLALAT
Igazgató: Elek Rezső

Segéd szerkesztők:
BALOG SÁNDOR és SEBŐK SÁNDOR

Előfizetési ár:
Egy negyedévre — — — — — 48.— K
Egy félévre — — — — — 96.— K

Szerkesztőség és kiadóhivatal: VI., Teréz-körút 24-a szám Telefon 68—15.

Metropolitan nyomdai műintézet és kiadóvállalat, Király-utca 106. szám. Telefon 143-62

Kökény Ilona és Abonyi Ivadar
Andrásguti színház

Andrásguti

Komédia

R. Molnár Aranka
A nagyvilági nő.
és Vigaszínház.